

*Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Powiatu w Sławnie
z dnia*

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO DLA JEDNOSTEK PODLEGŁYCH POWIATOWI SŁAWIEŃSKIEMU NA LATA 2007-2013

Opracowano na podstawie
Uchwały Nr VI/III/43/07
Rady Powiatu w Sławnie
z dnia 27.02.2007 r.
oraz
Uchwały Nr XIV/41/07
Zarządu Powiatu w Sławnie
z dnia 20.03.2007r.

Sławno, czerwiec 2007 roku

WSTĘP	5
I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	7
II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU ROZWOJU LOKALNEGO DLA JEDNOSTEK PODLEGŁYCH POWIATOWI SŁAWIEŃSKIEMU	8
<u>2.1. Położenie geograficzne</u>	8
<u>2.2. Powierzchnia</u>	10
<u>2.3. Struktura demograficzna</u>	10
<u>2.4. Turystyka</u>	15
<u>2.5. Ochrona środowiska naturalnego</u>	20
<u>2.6. Gospodarka wodno - ściekowa</u>	21
<u>2.7. Gospodarka odpadami</u>	23
<u>2.8. Energetyka</u>	28
<u>2.9. Komunikacja</u>	29
<u>2.10. Transport morski</u>	32
<u>2.11. Zabytki</u>	32
<u>2.12. Ochrona brzegu morskiego</u>	35
<u>2.13. Rolnictwo</u>	36
<u>2.14. Rynek pracy i bezrobocie</u>	44
<u>2.15. Szkolnictwo</u>	51
<u>2.16. Ochrona zdrowia</u>	54
III. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE W LATACH 2007- 2013	57
<u>3.1. Infrastruktura drogowa</u>	57
<u>3.2. Infrastruktura społeczna</u>	59

<u>3.3. Pozostała infrastruktura</u>	68
IV. POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI PRZEZ POWIAT SŁAWIEŃSKI	69
V. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO DLA JEDNOSTEK PODLEGŁYCH POWIATOWI SŁAWIEŃSKIEMU	71
<u>5.1. Wskaźniki realizacji inwestycji drogowych</u>	71
<u>5.2. Wskaźniki realizacji inwestycji w infrastrukturę oświatową i opiekuńczo-wychowawczą</u>	72
<u>5.3. Wskaźniki realizacji inwestycji w zakresie służby zdrowia</u>	73
<u>5.4. Wskaźniki realizacji pozostałych zadań</u>	73
VI. MOŻLIWE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO W LATACH 2007-2013	74
VII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	78

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego jest koniecznym dokumentem szczegółowo określającym lokalne zadania i cele rozwojowe. Posiadanie Planu Rozwoju Lokalnego jest niezbędne z uwagi na procedurę składania wniosków aplikacyjnych do Urzędu Marszałkowskiego o dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Załączenie do wniosku aplikacyjnego Planu Rozwoju Lokalnego beneficjenta jest niezbędnym warunkiem pozytywnej oceny wniosku pod względem formalnym. Zadanie, dla którego beneficjent ubiega się o dofinansowanie musi znajdować się w Planie Rozwoju Lokalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego - jest nowoczesnym narzędziem zarządzania. Służy realizacji polityki programowania rozwoju lokalnego, regionalnego. Obejmuje on analizę i diagnozę sytuacji obecnej, wyznacza wizję rozwoju samorządu, opis planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2007-2013.

Zadanie ujęte w Planie Rozwoju Lokalnego są propozycjami inwestycyjnymi z zakresu infrastruktury technicznej o znaczeniu społecznym i gospodarczym - przede wszystkim przebudowa dróg powiatowych oraz modernizacja bazy oświatowej.

Plan Rozwoju Lokalnego jest wynikiem prac Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego powołanej Uchwałą Nr XIV/41/07 Zarządu Powiatu w Sławnie z dnia 20 marca 2007 roku. Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007 - 2013 jest dokumentem kroczącym. Zakłada się jego cykliczny monitoring i aktualizację przynajmniej raz w roku.

Przystępując do pracy wykorzystano zapisy z obowiązujących dokumentów oraz informacje i materiały udostępnione przez Urząd Statystyczny i inne wyspecjalizowane jednostki (m. in. Powiatowy Urząd Pracy, Zespół Doradztwa Rolniczego, informacje Powszechnego Spisu Ludności). Ich celem było zdiagnozowanie stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w odniesieniu do możliwości wykorzystania potencjału powiatu. Prace studialne oraz informacje uzyskane ze wszystkich gmin naszego powiatu pozwoliły na wskazanie możliwych

i koniecznych obszarów aktywności prowadzących do zrównoważonego rozwoju powiatu.

Przygotowany materiał jest wstępem do długookresowego planowania rozwoju społeczno - gospodarczego, a tym samym czynnikiem sprzyjającym redukcji strukturalnego bezrobocia i przeciwdziałaniu marginalizacji obszarów wiejskich.

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Obszar realizacji Planu Rozwoju Lokalnego obejmuje swoim zasięgiem teren Powiatu Sławieńskiego i dotyczy jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu. Czas realizacji jest uzależniony od okresów programowania Unii Europejskiej – obecnie lata 2007 - 2013, które narzucają ramy czasowe realizacji planu. Natomiast określone w Regionalnym Planie Rozwoju priorytety, wyznaczają obszary działalności powiatu poddane w tym dokumencie diagnozie. Analizie poddano: sferę społeczną, gospodarczą i techniczną.

Przygotowany dokument stanowi długoterminową wizję rozwoju potencjału gospodarczego powiatu, który warunkuje wzrost konkurencyjności oraz przeciwdziałanie dalszej marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi społecznemu powiatu, jego spójności ekonomicznej i społecznej oraz integracji z Unią Europejską.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU ROZWOJU LOKALNEGO DLA JEDNOSTEK PODLEGŁYCH POWIATOWI SŁAWIEŃSKIEMU

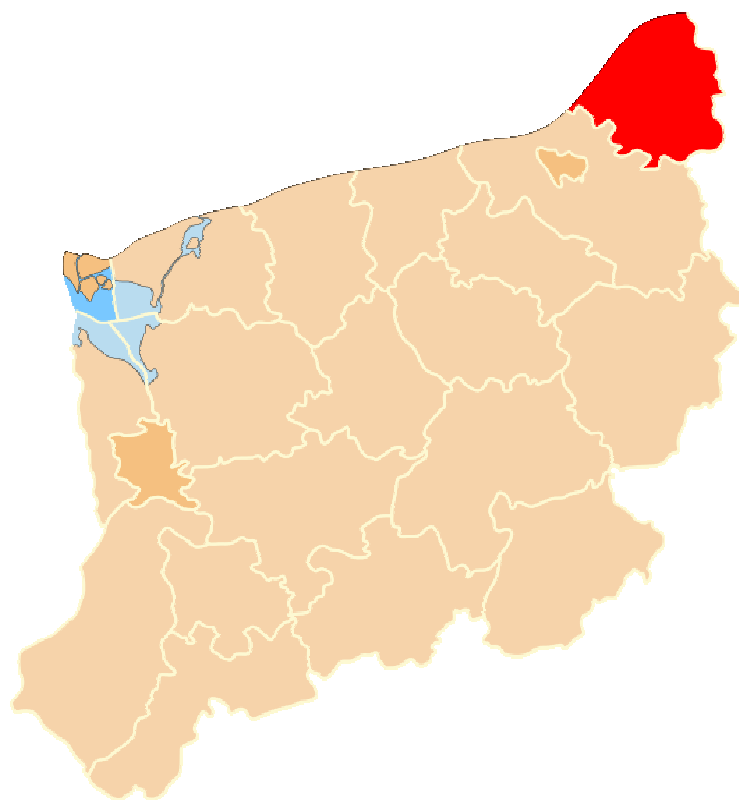
2.1. Położenie geograficzne

Powiat Sławieński leży w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego na tzw. Wysoczyźnie Sławieńskiej, która jest częścią Równiny Słupskiej. Obejmuje swoimi granicami odcinek 44 kilometrów wybrzeża Bałtyku.

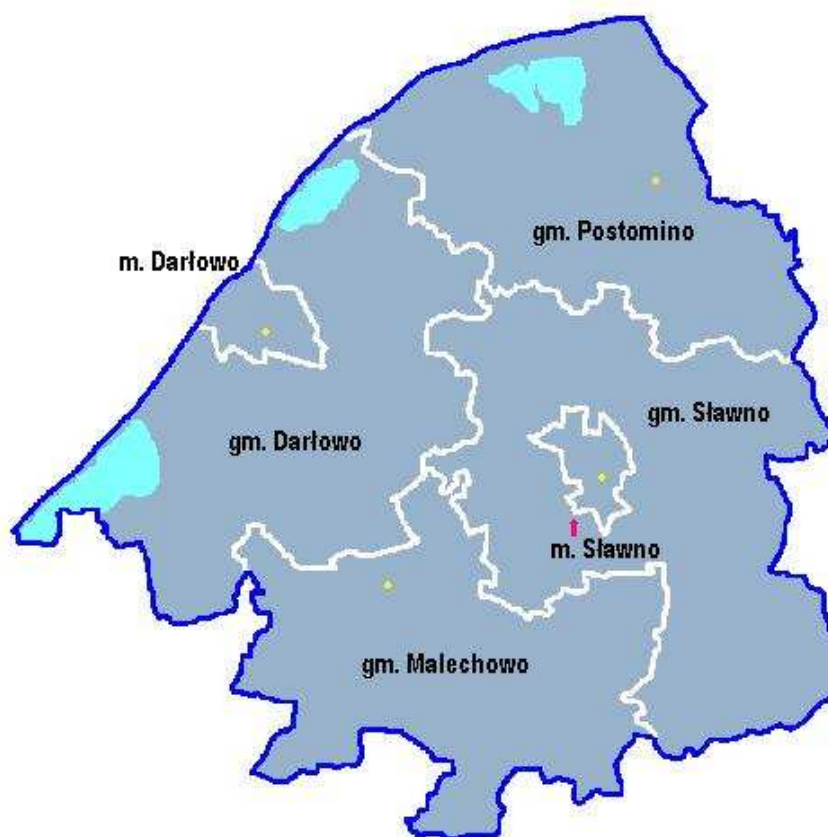
Przez powiat przebiega międzynarodowa droga E-28 Berlin – Kaliningrad (krajowa nr 6) oraz linia kolejowa łącząca Szczecin z Gdańskiem. W skład Powiatu Sławieńskiego wchodzi sześć gmin: gmina miejska Sławno, gmina miejska Darłowo oraz gminy wiejskie: Sławno, Darłowo, Postomino i Malechowo.

Powiat leży na pograniczu województw zachodniopomorskiego i pomorskiego, pomiędzy powiatami koszalińskim i słupskim. Koszalin i Słupsk, dawne miasta wojewódzkie, są głównymi ośrodkami miejskimi regionu Pomorza Środkowego. Peryferyjne usytuowanie Powiatu Sławieńskiego na mapie województwa oznacza, że Powiat Sławieński jest miejscem ścierania się wpływów z dwóch województw oraz z głównych miast regionu. Wpływy te dotyczą wielu dziedzin: szkolnictwa, handlu, usług, kultury, sportu i turystyki, oddziaływania mediów. Peryferyjność położenia osłabia atrakcyjność inwestycyjną powiatu.

Położenie powiatu na ważnych szlakach komunikacyjnych może pozwolić na przełamanie kompleksu peryferyjności. Szczególnie istotne mogą tu być takie czynniki, jak rozwój połączeń morskich w oparciu o port w Darłowie (bliskość Bornholmu i Kopenhagi oraz Południowej Szwecji) oraz wzrost znaczenia drogi krajowej nr 6 ze względu na członkostwo w Unii Europejskiej krajów nadbałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonii.

Rys. 1 Położenie Powiatu Sławińskiego na mapie Województwa Zachodniopomorskiego

Rys. 2 Podział administracyjny Powiatu Sławińskiego

2.2. Powierzchnia

Powiat Sławieński zajmuje powierzchnię 1.044 km² i jest tym samym 11 pod względem wielkości powiatem w województwie zachodniopomorskim. Na Powiat Sławieński składa się 6 gmin: Miasto Sławno, Miasto Darłowo, Gmina Sławno, Gmina Darłowo, Gmina Malechowo, Gmina Postomino. W Powiecie są 2 miasta, 101 sołectw oraz 155 miejscowości wiejskich.

Powierzchnię gmin tworzących Powiat Sławieński przedstawiono w tabeli.

Tabela 1. Powierzchnia gmin tworzących Powiat Sławieński i ich procentowy udział w ogólnej powierzchni powiatu

LP	GMINA, MIASTO	POWIERZCHNIA W KM ²	% POWIERZCHNI POWIATU
1.	Gmina Sławno	284	27,2
2.	Gmina Darłowo	270	25,9
3.	Gmina Malechowo	227	21,7
4.	Gmina Postomino	227	21,7
5.	Miasto Darłowo	20	1,9
6.	Miasto Sławno	16	1,6
	RAZEM	1 044 km ²	100 %

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego 2006

2.3. Struktura demograficzna

Ludność Powiatu Sławieńskiego (według stanu na dzień 31.12.2005 r.) liczyła 57 727 mieszkańców, co stanowiło 3,4% ogólnej liczby mieszkańców województwa zachodniopomorskiego (1 694 178 osób) oraz 0,15% mieszkańców kraju (38 157 000 osób).

W porównaniu do roku 2002 liczba mieszkańców powiatu zmniejszyła się o 123 osoby tj. o 0,21%. Powiat zamieszkuje ponad 1000 kobiet więcej niż mężczyzn.

Liczbę mieszkańców powiatu wg stanu z 31 grudnia 2005 roku w rozbiciu na poszczególne gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Ludność wg gmin. Stan na dzień 31.12.2005 r.

LP	GMINA, MIASTO	LUDNOŚĆ OGÓŁEM	MĘŻCZYŻNI	KOBIETY
1.	Miasto Darłowo	14 434	7 000	7 434
2.	Miasto Sławno	13 325	6 304	7 021
3.	Gmina Sławno	8 861	4 467	4394
4.	Gmina Darłowo	7 548	3 778	3 770
5.	Gmina Postomino	6 982	3 486	3 496
6.	Gmina Malechowo	6 577	3 304	3 273
	RAZEM POWIAT SŁAWIEŃSKI	57 850	28 339	29 388

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego 2006

Wskaźnik gęstości zaludnienia (w oparciu o dane z dnia 31.12.2005r.) dla Powiatu Sławieńskiego (55 osób na 1 km²) jest niższy od średniej wojewódzkiej (74 osoby na 1 km²). Pod względem gęstości zaludnienia na 1 km², Powiat Sławieński (wg danych z 2005 roku) zajmuje 6 miejsce wśród innych powiatów województwa zachodniopomorskiego (z wyłączeniem miast na prawach powiatu). Do grupy powiatów województwa zachodniopomorskiego o najwyższej gęstości zaludnienia na 1 km² (w oparciu o dane z dnia 31.12.2005 r.) należą: Powiat Kołobrzeski (105 osób), Policki (96 osób) i Stargardzki (79 osób).

W miastach wchodzących w skład Powiatu Sławieńskiego mieszka 48,1% ludności, pozostałe 51,9% mieszkańców to mieszkańcy wsi.

Tabela 3. Charakterystyka ludności Powiatu Sławieńskiego wg grup wiekowych w 2005 r. w stosunku do całego województwa zachodniopomorskiego

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	POWIAT SŁAWIEŃSKI	WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE
		ROK 2005 (STAN NA 31.12.2005 R.)	
1.	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	13 450	346 331
2.	Ludność w wieku produkcyjnym	36 720	1 110 868
3.	Ludność w wieku poprodukcyjnym	7 557	236 979
	RAZEM	57 727	1 694 178

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego 2006

Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wg stanu na dzień 31.12.2005 roku zamieszkującej Powiat Sławieński w stosunku do całego województwa zachodniopomorskiego wynosi 0,79%, w wieku produkcyjnym 2,17%, natomiast w wieku poprodukcyjnym 0,45%.

Tabela 4. Charakterystyka ludności według grup wiekowych (stan w dniu 31.12.2005 r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM		LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM		LUDNOŚĆ W WIEKU POPRODUKCYJNYM	
	OGÓŁEM	%	OGÓŁEM	%	OGÓŁEM	%
Miasto Darłowo	2 848	4,93	9 594	16,62	1 992	3,45
Miasto Sławno	2 838	4,92	8 534	14,78	1 953	3,38
Gmina Darłowo	1 927	3,34	4 675	8,10	946	1,64
Gmina Malechowo	1 632	2,83	4 106	7,11	839	1,45
Gmina Postomino	1 818	3,15	4 346	7,53	818	1,42
Gmina Sławno	2 387	4,13	5 465	9,47	1 009	1,75
OGÓŁEM	13 450	23,30	36 720	63,61	7 557	13,09

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego 2006

Struktura ludności według podziału na podstawowe grupy wiekowe (w dniu 31.12.2005 r.) wskazuje na 23,3% udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, 63,61% udział osób w wieku produkcyjnym oraz 13,09% udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu. Łącznie na terenie Powiatu Sławieńskiego mieszka 57 727 osób.

W gminach wchodzących w skład Powiatu Sławieńskiego nie obserwuje się dużego zróżnicowania struktury wiekowej mieszkańców.

Poniższa tabela przedstawia prognozę demograficzną miast i gmin Powiatu Sławieńskiego w latach 2010, 2015 i 2020.

Tabela 5. Prognoza demograficzna miast i gmin Powiatu Sławieńskiego - razem ludność - interpretacja własna na podstawie danych statycznych dotyczących powiatu ogółem

nazwa miasta/ gminy	2010	2015	2020
Sławno	13 295	13 249	13 226
Darłowo	14 402	14 352	14 327
miasta razem	27 697	26 601	26 553
Darłowo	7 531	7 505	7 492
Postomino	6 967	6 943	6 931
Malechowo	6 563	6 540	6 528
Sławno	8 842	8 811	8 796
gminy razem **	29 903	29 799	29 747
łącznie powiat **	57 600	57 400	57 300

Ważnym miernikiem charakteryzującym przebieg procesów demograficznych jest saldo migracji stałej. Dla Powiatu Sławieńskiego saldo to w 2005 roku wykazywało wartości ujemne, tj. - 141 osób, świadczące o odpływowym charakterze tego obszaru. Łącznie w roku 2005 zanotowano napływ do powiatu 674 osoby (289 do miast, 385 osób na wieś) oraz odpływ 815 osób (371 z miast, 444 ze wsi).

Na koniec 2005 roku w Powiecie Sławieńskim wskaźnik urodzeń żywych na 1000 osób wyniósł 10,0 i był wyższy od wskaźnika wojewódzkiego (9,5). Wskaźnik zgonów na 1000 osób wyniósł 9,1 (w województwie 9,0). W roku 2005 przyrost naturalny (różnica między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów w danym okresie) był dodatni i wyniósł 52 osoby, jednak w porównaniu z rokiem 2002 nastąpił spadek tego wskaźnika aż o 63 osoby. Powiat posiada również dodatnią wartość przyrostu naturalnego przypadającego na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten wynosi 0,9 i jest wyższy od średniej wojewódzkiej - 0,5 osoby.

Do gmin powiatu o wysokiej wartości wskaźnika przyrostu naturalnego przypadającego na 1000 mieszkańców (w dniu 31.12.2005 r.) należą gmina Sławno (3,9) oraz gmina Malechowo (2,0). Ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego wykazuje jedynie gmina Darłowo - -2,5, co oznacza, że liczba zgonów jest wyższa niż liczba urodzeń. Przyrost naturalny w miastach jest porównywalny i wynosi odpowiednio: w Sławnie 0,8, a w Darłowie 0,5.

Równie ważnym wskaźnikiem ukazującym bieżące tendencje mieszkańców jest ilość zawieranych małżeństw. Ilość ta świadczy między innymi o skłonności mieszkańców do dalszego pobytu w miejscu dotychczasowego zamieszkiwania.

Tabela 6. Małżeństwa, urodzenia żywe, zgony, przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców w dniu 31.12.2005 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
1.	Miasto Sławno	5,0	9,0	8,5	0,5
2.	Miasto Darłowo	5,0	10,0	9,2	0,8
3.	Gmina Darłowo	3,4	8,2	10,7	- 2,5
4.	Gmina Malechowo	5,0	9,4	7,4	2,0
5.	Gmina Postomino	5,1	10,8	10,1	0,7
6.	Gmina Sławno	8,1	12,9	9,0	3,9

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego 2006

W roku 2005 zawarto 308 małżeństw (średnio 5,3 na 1000 mieszkańców) i jest to wartość wyższa od średniej wojewódzkiej (5,0). Na wysoką średnią powiatową mają wpływ przede wszystkim wartości odnotowane w gminie Sławno (8,1 małżeństw na 1000 mieszkańców). Pozostałe gminy charakteryzują się porównywalnym wskaźnikiem zawieranych małżeństw na 1000 mieszkańców, który wynosi około 5,0. Jedynie gmina wiejska Darłowo, w której wskaźnik zawieranych małżeństw wynosi 3,4 odbiega od tej średniej.

Należy stwierdzić, że utrzymywanie się wysokiego poziomu zawieranych małżeństw wpływa między innymi na zwiększenie się potrzeb mieszkaniowych zgłaszanych przez mieszkańców powiatu.

Wg danych z 31.12.2005 roku w Powiecie Sławieńskim ogółem w gospodarce narodowej pracowało 7 178 osób (wzrost w stosunku do 2002 roku o 683 osoby – 10%), w tym kobiet 3 666, mężczyzn 3 512. Najwięcej osób pracowało w przemyśle i budownictwie (2 852 osoby), w usługach nierynkowych (2 436 osób), w usługach rynkowych (1 603 osoby), najmniej zaś w rolnictwie, łowiectwie, rybołówstwie i rybactwie (287 osób). Porównując te dane z danymi z roku 2002 okazuje się, że

zdecydowanie, bo aż o 43% wzrosło zatrudnienie w przemyśle i budownictwie. Zatrudnienie w pozostałych gałęziach gospodarki nie uległo znaczącym zmianom.

2.4. Turystyka

Powiat Sławieński tworzy sześć jednostek administracyjnych: gmina miejska Sławno, gmina wiejska Sławno, gmina miejska Darłowo, gmina wiejska Darłowo, gmina Malechowo i gmina Postomino. Stolicą administracyjną powiatu jest niespełna czternastotysięczne Sławno, położone nad rzeką Wieprzą, zaś za stolicę turystyczną można uznać Darłowo. Teren Powiatu Sławieńskiego jest bardzo zróżnicowany geograficznie. Nadmorski krajobraz przeplata się z pasem równin, dużymi obszarami leśnymi oraz krajobrazem wiejskim - łąkami, polami i pastwiskami. Na terenie powiatu znajduje się kilka jezior. Największe z nich to Bukowo, Kopań i Wicko. Przez powiat płyną dwie rzeki: Wieprza i Grabowa, które w Darłowie łączą się w jedną i wpadają do Bałtyku. Powiat sławieński wyróżnia się wyjątkowo dużą liczbą zabytków architektury, zachowanych tutaj od setek lat, które stanowią znaczący walor kulturowy dla regionu. W związku z nadmorskim położeniem powiatu dosyć dobrze rozwinięta jest baza turystyczna. Do najbardziej znanych miejscowości turystycznych należą: Darłówko (część turystyczna Darłowa), Jarosławiec (w gminie Postomino) oraz Dąbki (w gminie wiejskiej Darłowo). Wiele ośrodków wypoczynkowych, hoteli, pensjonatów, campingów z rozbudowaną infrastrukturą o coraz wyższym standardzie sprzyja rozwojowi turystyki. Położenie nad Morzem Bałtyckim oraz duża ilość innych akwenów sprzyja uprawianiu różnego rodzaju sportów wodnych, m.in. żeglarstwa, kajakarstwa czy windsurfingu. Część Powiatu Sławieńskiego, położona na wschód od Darłowa i na północ od drogi krajowej nr 6 Szczecin - Gdańsk, została nazwana „Krainą w kratę”. Nazwę zawdzięcza charakterystycznej ludowej zabudowie ryglowej wzniesionej z drewnianych słupów i gliny malowanej na biało. Widoczna z daleka czarna krata na białym tle to charakterystyczna wizytówka okolicznych wsi. Zachowało się wiele zabytkowych budynków liczących 150 czy nawet 200 lat, a w niektórych wsiach prawie nie ma innej zabudowy, niż szachulcowa. Najstarsze budowle drewniane pochodzą z XVI wieku, np. hala kościoła w Krupach. Na terenie powiatu na uwagę

zasługuje wiele gotyckich kościołów, z których najciekawsze znajdują się w Cisowie, Barzowicach, Łącku, Pieszczu, Sławsku, Starym Jarosławiu i Starym Krakowie.

Krajobraz nadmorski oraz Morze Bałtyckie stanowią, głównie w sezonie letnim, źródło dochodów dla wielu mieszkańców powiatu.

Źródłem dochodów jest także port morski zlokalizowany u ujścia rzeki Wieprzy do Morza Bałtyckiego w Darłowie. Ma on ogromne znaczenie gospodarcze, sprzyja rozwojowi żeglarstwa morskiego, rybołówstwa oraz handlu. Przed kilku laty utworzono w Darłowie morskie przejście graniczne, które umożliwiło turystom rejsy statkiem z Darłowa na duńską wyspę Bornholm. Początkowo zainteresowaniem cieszyła się głównie możliwość dokonania zakupów wolnocłowych na jednostkach pływających. Jednak po akcesji Polski do UE weszły w życie przepisy zabraniające sprzedaży bezcłowej. Spowodowało to czasowy spadek liczby osób korzystających z rejsów. Obecnie obserwuje się ponowny wzrost z tym, że cel wycieczek jest inny – głównie turystyka rowerowa, do uprawiania której Bornholm jest profesjonalnie przygotowany. Poza Darłowem również w Jarosławcu i w Dąbkach dynamicznie rozwija się gospodarka morska, jednak na dużo mniejszą skalę.

Powiat Sławieński w sposób naturalny może przyciągać turystów i wczasowiczów. Ma do tego wspaniałe warunki. Najważniejszym elementem środowiska przyrodniczego, decydującym o przyjazdach wakacyjnych nad morze jest specyficzny mikroklimat wytworzony przez aerozol morski, który w wyniku naturalnych zjawisk przyrodniczych, występuje na terenie powiatu, a zwłaszcza w jego nadmorskiej części w wielkiej obfitości. Aerozol ten posiada właściwości lecznicze w terapii schorzeń dróg oddechowych, co sprzyja działalności uzdrowiskowej. Władze gminy wiejskiej Darłowo czynią starania, aby status uzdrowiska otrzymała miejscowość Dąbki. Z ostatnich informacji wynika, że nastąpi to w najbliższym czasie. Poza tym kilka zakładów uzdrowiskowych działa w Jarosławcu i DarłóWKu. Inne walory naturalne powiatu to duże nasłonecznienie, czyste i wilgotne powietrze, piękne plaże o drobnoziarnistym piasku, czysta woda oraz ciekawa roślinność wydymowa i leśna.

Miasto i gmina Darłowo

Darłowo zajmuje powierzchnię 20 km², przy czym 5 km² to pasmo wydmy i piaszczystej plaży. Znajduje się tu port rybacki i handlowy (zawijać do niego mogą statki o długości do 75 m). Główną funkcją portu jest rybołówstwo, choć w ostatnich latach rozwinęła się również żegluga pasażerska. Atrakcją turystyczną stały się krótkie wycieczki morskie, rejsy do Nexo na Bornholmie. Turyści mogą zobaczyć w Darłowie wiele ciekawych zabytków architektury, np. Kościół pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny, Zamek Książąt Pomorskich, Ratusz Miejski, Bramę Kamienną, Kościół Św. Jerzego, czy Kościół Św. Gertrudy. Na uwagę zasługuje również latarnia morska w Darłótku. Atrakcjami turystycznymi są również różnego rodzaju imprezy. Jedną z nich jest organizowany corocznie od 1999 roku zlot historycznych pojazdów wojskowych. Z roku na rok impreza skupia coraz większą liczbę uczestników zlotu i osób zwiedzających.

Gmina Darłowo położona jest bezpośrednio nad morzem i otacza miasto Darłowo. Większą jej część zajmują użytki rolne i lasy. Funkcję turystyczną pełnią miejscowości letniskowe: Dąbki, Dąbkowice i Wicie, a w ostatnich latach również prężnie rozwijające się agroturystycznie wsie: Bobolin, Kopań i Cisowo.

Zarówno w mieście jak i w gminie przygotowana jest szeroka oferta miejsc noclegowych. Mimo ogromnego rozwoju agroturystyki, nadal największą ilość turystów skupiają ośrodki wczasowe.

Na terenie gminy Darłowo zakładane są hodowle ryb, głównie na jeziorach Bukowo i Kopań, ale także na stawach rybnych.

Miasto i Gmina Sławno

Miasto i Gmina Sławno położone są na Równinie Sławieńskiej, gdzie dominującym typem krajobrazu jest krajobraz nizinny. Północna część równiny ma charakter typowo rolniczy, natomiast południową część przylegającą do pojezierzy porastają lasy, głównie sosnowe. Na terenie gminy występuje duża ilość zwierzyny leśnej, co sprzyja rozwojowi łowiectwa.

Przez równinę przepływa rzeka Wieprza z lewobrzeżną Grabową, w której swoje tarliska ma wiele gatunków ryb, m.in. łosoś, pstrąg i lipień.

Występują tu jeziora polodowcowe moreny dennej (największe z nich to Jezioro Łętowskie), rezerваты przyrody - „Janiewickie Bagna”, „Sławieńskie Dęby”, a także, tak jak i w Darłowie liczne gotyckie zabytki architektury, m.in. bramy miejskie (Koszalińska i Słupska) oraz zabytkowe kościoły.

Sławno jest jednym z najstarszych miast Pomorza Środkowego. Leży w dorzeczu Wieprzy i Moszczenicy na skrzyżowaniu ważnych dróg komunikacyjnych.

Gmina Postomino

Położona jest pomiędzy miastami Darłowem, Ustką i Sławnem. Poza rolnictwem główną gałęzią rozwoju i źródłem dochodów mieszkańców gminy jest turystyka. Wizytówką gminy jest w związku z tym letniskowa miejscowość Jarosławiec. Inne miejscowości wypoczynkowe na terenie gminy Postomino to Rusinowo, Jezierzany i Łącko.

Osadnictwo skupione jest w 30 wsiach, połączonych dogodną siecią komunikacyjną. Na terenie gminy zachowało się budownictwo regionalne, tzw. zabudowa szachulcowa, dzięki której gmina zaliczana jest do obszaru „Kraina w kratę”.

Największym ośrodkiem turystycznym, skupiającym zdecydowaną część bazy turystycznej gminy jest Jarosławiec, na terenie, którego zlokalizowanych jest około 30 ośrodków wypoczynkowych, wiele kwater prywatnych i kilka pól namiotowych czy campingów oferujących miejsca noclegowe o zróżnicowanym standardzie. Atrakcją turystyczną jest latarnia morska mierząca ponad 33 metry wysokości.

Gmina Malechowo

Gmina Malechowo położona jest przy drodze krajowej nr 6 ze Szczecina do Gdańska, około 20 km od Koszalina. Mimo, że nie posiada dostępu do morza, ma wiele walorów, które mogą stać się atrakcjami turystycznymi. Na uwagę zasługują liczne stare domy kryte strzechą oraz zabytkowe kościoły z przydrożnymi

kapliczkami. Gmina Malechowo charakteryzuje się bogactwem flory i fauny, a w związku tym znakomitymi warunkami do uprawiania myślistwa.

Ciekawym miejscem w gminie jest elektrownia wodna w Nowym Żytniku otoczona malowniczym krajobrazem. Jednak mimo interesującego krajobrazu gmina Malechowo nie jest tak rozwinięta turystycznie jak nadmorskie gminy powiatu, na co główny wpływ ma brak dostępu do morza.

Bariery i problemy występujące w powiecie mające negatywny wpływ na rozwój turystyki:

- pogarszający się stan dróg,
- słaba znajomość języków obcych lokalnej społeczności,
- zaniedbania w ochronie środowiska,
- brak ścieżek rowerowych.

Zadania mające na celu poprawę sytuacji turystyki w powiecie:

- wyznaczenie tras rowerowych,
- promowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych powiatu,
- wyznaczenie miejsc stałego wypoczynku,
- wyznaczenie terenów ogólnodostępnych na działalność turystyczną,
- promocja różnych form turystyki na obszarze powiatu,
- promowanie rozwoju gospodarstw agroturystycznych.

Na Pomorzu Zachodnim (w tym w Powiecie Sławieńskim) przyjmuje się rocznie 6,5 mln zarejestrowanych turystów, którzy mogą skorzystać z coraz nowocześniejszej bazy noclegowej: 1,2 tys. obiektów zapewnia 19% ogółu miejsc noclegowych kraju, ale tylko ¼ to noclegi całoroczne. Na tysiąc mieszkańców przypada 80 miejsc noclegowych dla turystów, co stanowi liczbę 5 razy większą od średniej krajowej. Istnieje także spora baza sanatoryjno - lecznicza, która powinna stanowić podstawę działań przedłużenia sezonu turystycznego. Natomiast hamulcem rozwoju jest ciągle zbyt uboga infrastruktura towarzysząca, na którą składają się niekompletna infrastruktura techniczna, słabe wyposażenie rekreacyjne i sportowe wybrzeża i pojezierzy oraz zły stan dróg dojazdowych.

2.5. Ochrona środowiska naturalnego

Większość terenów Powiatu Sławieńskiego to obszary o atrakcyjnych krajobrazach i zróżnicowanym zakresie georóżnorodności i bioróżnorodności. Są to także obszary o dużym bogactwie przyrody nieożywionej oraz flory i fauny. Występują niżej wymienione formy ochrony przyrody:

- pomniki przyrody ożywionej (drzewa, grupy drzew np. aleje) i nieożywionej (głazy narzutowe),
- obszary krajobrazu chronionego (Pas pobrzeża na zachód od Ustki, Koszaliński Pas Nadmorski, Jezioro Łętowskie i okolice Kępic),
- rezerваты przyrody (Janiewickie Bagno, Słowińskie Błota , Sławieńskie Dęby),
- Natura 2000 (obszary proponowane: Dolina Wieprzy, Jezioro Bukowo, Koszaliński Pas Nadmorski, Słowińskie Błota, Janiewickie Bagno, Dolina Grabowej).

Chroniąc środowisko naturalne należy zwrócić szczególną uwagę na następujące kwestie:

- gospodarkę wodno-ściekową,
- gospodarkę odpadami,
- ochronę brzegu morskiego,
- ochronę wód powierzchniowych,
- ochronę powietrza atmosferycznego,
- klimat akustyczny,
- pola elektromagnetyczne,
- ochronę lasów.

Bariery i problemy związane z ochroną środowiska:

- problem dzikich wysypisk śmieci,
- niska świadomość ekologiczna,
- brak wykształcenia w dziedzinie ekologii,
- brak wykształconych podstaw ekologicznych.

Zadania polegające na poprawie sytuacji środowiska naturalnego w powiecie:

- ograniczenie odprowadzania ścieków zanieczyszczających wodę,
- ograniczenie nawożenia i chemizacji upraw,
- tworzenie zachęt sprzyjających rozwojowi rolnictwa ekologicznego,
- zalesianie przestrzeni rolniczo nieprzydatnych,
- organizowanie terenów zieleni urządzonej,
- wprowadzanie ekologicznych systemów grzewczych.

2.6. Gospodarka wodno - ściekowa

Powiat sławieński jest w różnym stopniu wyposażony w sieć wodociągową, kanalizacyjną oraz urządzenia oczyszczania ścieków.

Aktualnie prowadzone są intensywne działania inwestycyjne mające na celu maksymalne skanalizowanie obszarów wiejskich, rozbudowę i modernizację miejskich lub zbiorczych gminnych oczyszczalni ścieków, przy spełnianiu obowiązujących dopuszczalnych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych (Nog, Fog).

Tabela 7. Wodociągi i kanalizacja w 2005 roku

Wyszczególnienie	Sieć w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w szt.		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	
	wodociągowa rozdzielcza	kanalizacyjna	wodociągowe	kanalizacyjne	w dm ³	na 1 mieszkańca w m ³
Miasto Darłowo	54,2	73,2	1034	962	550,1	38,1
Miasto Sławno	38,8	34,0	855	734	412,0	30,9
Gmina Darłowo	102,8	25,3	1381	243	234,4	31,1
Gmina Malechowo	98,4	18,2	1024	269	196,5	29,9
Gmina Postomino	97,7	36,7	1744	501	178,2	25,5
Gmina Sławno	87,0	15,6	1529	421	213,1	24,0
razem Powiat	478,9	203,0	7567	3 130	1 784,3	30,9

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego 2006

Ogólna długość sieci wodociągowej na terenie powiatu wynosi 478,9 km przy całkowitej długości sieci kanalizacyjnej 203 km. Na uwagę zasługuje również stosunkowo niski procent przyłączy kanalizacyjnych wobec przyłączy wodociągowych - na 7 567 przyłączy wodociągowych funkcjonuje 3 130 przyłączy kanalizacyjnych.

Na terenie powiatu eksploatowane są grupowe lub wiejskie oczyszczalnie ścieków sanitarnych o dużym zróżnicowaniu przepustowości oraz wielkości obciążenia hydraulicznego, najczęściej niedociążone:

Miasto Sławno

1. oczyszczalnia Sławno, przepustowość 4000 m³/d, obciążenie 2000 m³/d,

Miasto Darłowo

1. oczyszczalnia Żukowo Morskie (dla miasta Darłowo), odpowiednio 4000 i 2000

Gmina Darłowo

1. oczyszczalnia Wiekowo, odpowiednio 50 i 18,
2. oczyszczalnia Dąbki, odpowiednio 1670 i 1300,
3. oczyszczalnia Wicie, odpowiednio 100 i 100,

Gmina Postomino

1. oczyszczalnia Jarosławiec, odpowiednio 1400 i 1300
2. oczyszczalnia Pieńkowo, odpowiednio 480 i 90,

Gmina Malechowo

1. oczyszczalnia Pękanino, odpowiednio 60 i 30,
2. oczyszczalnia Kusice, odpowiednio 50 i 37,
3. oczyszczalnia Żegocino, odpowiednio 55 i 22,
4. oczyszczalnia Ostrowiec, odpowiednio 200 i 50,
5. oczyszczalnia Malechowo, odpowiednio 50 i 50,

Gmina Sławno

1. oczyszczalnia Noskowo, odpowiednio 70 i 6.

Wytwarzane osady ściekowe w większości składowane są na składowiskach odpadów. W planie gospodarki odpadami przyjmuje się do zagospodarowania potencjalne ilości powstających osadów ściekowych, do unieszkodliwienia metodą kompostowania - 5 500 Mg/a.

Gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu sławieńskiego nie jest w wystarczającym stopniu rozwinięta, jednak sytuacja dzięki dotacjom ze źródeł unijnych z roku na rok ulega poprawie. Obecnie celem priorytetowym jest podniesienie stopnia skanalizowania poszczególnych miejscowości i wybudowanie kolektorów przesyłowych w celu odprowadzania ścieków do oczyszczalni.

2.7. Gospodarka odpadami

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (tekst jednolity - Dz. U. z 2007r. nr 39 poz. 251) dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz realizacji zasad takiego gospodarowania odpadami, aby zapobiegać ich powstawaniu lub ograniczeniu ilości i ich negatywnego oddziaływania na środowisko przy wytwarzaniu produktów, zapewnianiu zgodnego z zasadami ochrony środowiska odzysku i unieszkodliwiania, jeśli nie udało się zapobiec powstawaniu odpadów - opracowywane są plany gospodarki odpadami. Określają one stan aktualny gospodarowania odpadami, cel w zakresie gospodarki odpadami i prognozy zmian w zakresie wytwarzania oraz gospodarowania odpadami, a ponadto rodzaje przedsięwzięć i harmonogram ich realizacji oraz instrumenty finansowe realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami. Plany są opracowywane na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym; stanowią część odpowiedniego programu ochrony środowiska, są aktualizowane nie rzadziej niż co 4 lata, gwarantują ciągłość i skuteczność realizacji zadań „prośrodowiskowych” .

Wszystkie gminy powiatu sławieńskiego opracowały i uchwaliły plany gospodarki odpadami, które stanowią integralną część programu ochrony środowiska dla gminy. Plan gospodarki odpadami dla Powiatu Sławieńskiego został przyjęty Uchwałą Nr XV/II/109/2004 Rady Powiatu w Sławnie z dnia 20 lutego 2004 roku.

Tabela 8. Harmonogram działań na lata 2003 - 2007 ujęty w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Sławieńskiego:

rok	zadanie
2003	opracowanie i przyjęcie Planu gospodarki odpadami
2003-2004	projekt składowiska w Porzeczcu
2003-2004	projekt kompostowni w Gwiazdowie
2003-2004	porozumienie międzygminne oraz rozpoczęcie programu edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami
2003-2004	przebudowa systemu gromadzenia odpadów komunalnych
2003-2004	budowa systemu selektywnego zbioru odpadów
2003-2004	budowa I kwatery składowania w Porzeczcu
2004-2007	rozbudowa systemu selektywnego zbioru odpadów
2004-2007	projekt i budowa GPZON
2004-2007	budowa kompostowni w Gwiazdowie I etap
2004-2007	budowa II kwatery składowania w Porzeczcu
2005	rekultywacja składowisk w gm. Postomino
2005	rekultywacja składowiska w Sławnie

Zadania ujęte w powyższym harmonogramie realizowane są w różnym stopniu.

Gmina Darłowo odstąpiła od budowy składowiska odpadów w Porzeczcu. Od 2006r. w miejscowości Krupy funkcjonuje składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Składowisko spełnia wymogi ochrony środowiska. Starosta Sławieński decyzją z dnia 16.10.2006r. zatwierdził instrukcję eksploatacji składowiska. Obiekt posiada zezwolenia określone ustawą o odpadach (decyzja zezwalająca na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania, odzysku i zbierania odpadów). Składowisko przyjmuje odpady z terenu gminy Darłowo.

Budowa kompostowni w Gwiazdowie nie doszła niestety do skutku, ze względu na brak środków finansowych. MPGKiM Sp. z o.o. w Sławnie posiada projekt kompostowni i uzyskała pozwolenie na jej budowę.

Nie doszło również jak na razie do zawarcia międzygminnego porozumienia w sprawie wspólnego zorganizowanego systemu gospodarowania odpadami. Każda z gmin indywidualnie realizuje zadania w zakresie czystości i porządku. Mając na uwadze troskę o środowisko w gminach wydawane są ulotki edukacyjne, konkursy

plastyczne o tematyce ekologicznej, zbiórki surowców odzyskiwanych oraz akcje poświęcone świętom ekologicznym. Dąży się do tego aby mieszkańcy świadomie gospodarowali odpadami – selektywnie i w zorganizowany sposób zbierali odpady, co pozwoli na całkowite zlikwidowanie w przyszłości tzw. dzikich wysypisk i „podrzucania” odpadów, stanowiących zagrożenie dla czystości ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych.

Tabela 9. Informacje o ilości odpadów komunalnych poddanych procesowi unieszkodliwiania poprzez składowanie, w poszczególnych gminach powiatu sławieńskiego w latach 2005-2006

gmina	odpady komunalne z podgrupy 20 03 (w Mg)	
	rok 2005	rok 2006
Postomino	182,37	191,22
Sławno	127,72	219,00
Darłowo	521,86	623,71
Malechowo	410,53	501,75
m. Sławno	3 816,33	3 735,10
m. Darłowo	5 014,30	4 714,60
powiat ogółem	10 073,11	9 985,38

źródło: dane z gmin

Ilość odpadów ogółem (w tym komunalnych) wytworzona w powiecie sławieńskim:

2004 - 60 146, 401 Mg*

2005 - 58 742,248 Mg*

* źródło informacji: raport WIOŚ o stanie środowiska w latach 2004-2005

Wszystkie gminy stworzyły systemy selektywnego zbioru odpadów lub przebudowały istniejące systemy gromadzenia odpadów komunalnych, oddając do użytku mieszkańców sieć pojemników do selektywnego zbioru odpadów i organizując system odbierania odpadów od mieszkańców.

We wszystkich miejscowościach gminy Postomino ustawione są pojemniki na szkło (47 szt.) i tworzywa sztuczne (47 szt.). Selektywnie zebrane odpady odbierane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej i deponowane na składowisku odpadów w Bierkowie. 80% mieszkańców gminy ma podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych, które są składowane na składowisku odpadów w Bylicy. Transportem tych odpadów zajmuje się zakład budżetowy gminy.

W gminie Malechowo w 32 wsiach ustawione są pojemniki na tworzywa sztuczne (42 szt.), pojemniki na szkło (38 szt.) i pojemniki na makulaturę (4 szt.). 95% mieszkańców gminy ma podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych. Dwa razy do roku w gminie jest organizowana zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego. Gmina Malechowo nie ma na swoim terenie składowiska odpadów, w związku, z czym w ramach podpisanej umowy odpady komunalne od mieszkańców, jak i odpady pochodzące ze zbiórki selektywnej odbiera PGK w Koszalinie (składowisko odpadów w Sianowie) i MPGKiM w Sławnie (składowisko w Gwiazdowie).

W gminie Sławno we wszystkich miejscowościach są ustawione pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów (20 szt. pojemników na szkło i 30 pojemników na plastik). 65% mieszkańców ma podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych. Transportem odpadów komunalnych od mieszkańców, jak i pochodzących z selektywnej zbiórki na składowisko w Gwiazdowie zajmuje się MPGKiM w Sławnie. Na składowisku odpady pochodzące z selektywnej zbiórki są przygotowywane do odbioru przez firmę w celu dalszego odzysku w tym recyklingu. W miarę potrzeb mieszkańców jeden lub dwa razy do roku organizowana jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego.

W 30 miejscowościach w gminie Darłowo ustawione są pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów w tym 30 sztuk pojemników na plastik i 30 sztuk pojemników na szkło. Na dzień 31.12.2006r. 6 wsi nie było jeszcze objętych selektywną zbiórką odpadów. W sezonie letnim gmina ustawia dodatkowo 10 pojemników na odpady plastikowe. Od 2006r. w miejscowości Krupy funkcjonuje składowisko odpadów, które przyjmuje odpady tylko od mieszkańców gminy. 73% mieszkańców ma podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych. Transportem odpadów na składowisko w Krupach zajmuje się zakład budżetowy gminy. Odpady z selektywnej zbiórki są również czasowo magazynowane na składowisku w Krupach i tam przygotowywane do dalszego odzysku w tym recyklingu. W miarę potrzeb mieszkańców 1 ewentualnie 2 razy w roku

organizowana jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego.

Na terenie miasta Sławno usytuowano 44 pojemniki na szkło, 52 pojemniki na plastik, 1 pojemnik na makulaturę, wzdłuż chodników rozmieszczone są kosze uliczne. W placówkach oświatowych są ustawione pojemniki do zbierania zużytych baterii. 65% mieszkańców miasta podpisało umowy na odbiór odpadów komunalnych. Odbiór odpadów od mieszkańców zapewnia MPGKiM Sławno (składowisko w Gwiazdowie) i firma „KING” z siedzibą w Słupsku (składowisko odpadów w Bierkowie).

W Darłowie znajduje się 16 pojemników na makulaturę, 58 pojemników na plastik i 58 pojemników na szkło. Dodatkowo w sezonie rozmieszczonych jest po 16 pojemników na plastik i szkło. W szkołach umieszczone są pięciokomorowe pojemniki do selektywnej zbiórki. Dla mieszkańców zabudowy jednorodzinnej wprowadza się sukcesywnie worki na selektywną zbiórkę odpadów. 90% mieszkańców ma podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych, których transportem zajmuje się MPGK w Darłowie. Odpady komunalne niesegregowane od mieszkańców miasta i odpady pochodzące z selektywnej zbiórki są transportowane na składowisko odpadów w Gwiazdowie.

Tabela 10. Informacja o ilości odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) poddanych procesowi odzysku, w poszczególnych gminach w latach 2005-2006

gmina	2005		2006	
	szkło (w Mg)	tworzywa sztuczne (w Mg)	szkło (w Mg)	tworzywa sztuczne (w Mg)
Postomino	62,00	26,60	72,60	44,90
Sławno	23,84	37,90	11,84	87,95
Darłowo	-*	-*	3,1**	1,4**
Malechowo	34,00	14,90	41,60	13,80
m. Sławno	66,90	13,80	68,50	15,90
m. Darłowo	42,00	7,40	42,30	8,00
powiat ogółem	228,74	100,60	239,94	171,95

*- w 2005r odpady pochodzące z selektywnej zbiórki składowano razem z odpadami komunalnymi na składowisku w Porzeczcu

** w 2006r. odpady pochodzące z selektywnej zbiórki do czasu rozpoczęcia użytkowania składowiska w Krupach, były składowane razem z odpadami komunalnymi na składowisku w Porzeczcu.

Do końca 2006r. żadna z gmin, ze względu na niedostateczną ilość środków finansowych, nie przystąpiła do organizacji Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON). W ramach działań inwestycyjnych i organizacyjnych Wójt Gminy Postomino podjął decyzję o przekształceniu składowiska w Bylicy na Gminny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych, budowy wiat magazynowych do wstępnego przetwarzania odpadów oraz punktu magazynowania odpadów.

Na podstawie zapisów ustawy o odpadach (art.54) na wniosek Wójta Gminy Postomino Starosta Sławieński w 2003r. wyraził zgodę na zamknięcie składowiska odpadów w Staniewicach, Marszewie, Pałowie i Pieńkowie. Wnioskodawca opracował dokumentację rekultywacyjną dla każdego składowiska. W 2006r. rekultywacja składowiska w Marszewie, Pałowie i Pieńkowie została zakończona, a na odtworzonej warstwie próchnicznej dokonano nasadzeń drzew i krzewów. Na składowisku w Staniewicach nasadzenia drzew i krzewów zostaną wykonane jesienią tego roku.

Na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych starosta decyzją z dnia 18.12.2003r. zobowiązał Gminę Miejską Sławno - właściciela nieruchomości nr 92/2 w obrębie nr 2 m. Sławno, na części której funkcjonowało „wysypisko” do zrehabilitowania i zagospodarowania tej powierzchni w terminie do 31.12.2008r. Prace rekultywacyjne są wykonywane zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją rekultywacyjną.

2.8. Energetyka

Obecnie obserwuje się zainteresowanie inwestycjami w alternatywne źródła energii (elektrownie wiatrowe, słoneczne, wodne). Na terenie powiatu sławieńskiego powstaje coraz więcej farm wiatrowych. W gminie Darłowo po raz pierwszy w naszym kraju wybudowany został park wiatrowy Barzowice, który w chwili zakończenia budowy stał się najnowocześniejszą i największą inwestycją w Polsce. Zanim to nastąpiło energetyka wiatrowa kojarzona była głównie z pojedynczymi turbinami wiatrowymi małej mocy rozsianymi po całym kraju. Poza Barzowicami w powiecie w gminie Darłowo w okolicy miejscowości Cisowo i Kopań funkcjonuje druga, jeszcze większa farma.

W tym roku wydano pozwolenia na budowę farm wiatrowych w gminie Postomino – w miejscowościach Nosalin, Pieńkowo, Postomino, w okolicach Marszewa. Poza tym planuje się postawienie kolejnych siłowni wiatrowych w gminie Darłowo: w Domasławicach, Porzeczcu i Dobiesławie.

2.9. Komunikacja

Obszar powiatu sławieńskiego posiada dobre, jak na warunki polskie, połączenia komunikacji drogowej. Ośią komunikacyjną jest krajowa droga nr 6, która wraz z drogami kategorii wojewódzkiej, zapewnia sprawne połączenie Sławna z nadmorskimi ośrodkami oraz z centrum kraju. Droga krajowa nr 6 jest częścią międzynarodowej trasy E-28 Berlin – Królewiec. Zaliczana niegdyś do ośmiu najważniejszych dróg w Polsce. Obecnie trwają zabiegi o przywrócenie dla niej statusu drogi ekspresowej. Droga ta ma podstawowe znaczenie dla rozwoju powiatu, jest znakomicie położona w pasie nadmorskim – optymalna odległość od morza.

Sieć komunikacyjna na terenie powiatu sławieńskiego jest dobrze rozwinięta, jednak jej problemem jest zły stan techniczny. Doprowadzenie dróg do zadowalającego stanu techniczno-eksploatacyjnego jest podstawą prężnego rozwoju gospodarki, zwłaszcza sektora turystyki. Na terenie powiatu znajdują się drogi wszystkich kategorii: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Tabela 11. Ilość dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych na terenie kraju i Powiatu Sławieńskiego

LP	RODZAJ DROGI	POLSKA		POWIAT SŁAWIEŃSKI	
		tys. km	%	km	%
1.	Drogi krajowe	18 368	5	50,5	6,5
2.	Drogi wojewódzkie	28 444	8	92,5	11,9
3.	Drogi powiatowe	188 870	34	355,6	45,7
4.	Drogi gminne	203 773	53	278,9	35,9
	RAZEM	379 455	100	777,5	100

Łączna długość dróg w powiecie sławieńskim wynosi 777,5 km. Sieć dróg tworzy dogodne połączenie komunikacyjne z sąsiednimi powiatami. Na terenie Powiatu Sławieńskiego jest 50,5 km dróg krajowych, 92,5 km dróg wojewódzkich, 355,6 km dróg powiatowych oraz 278,9 km dróg gminnych.

Województwo Zachodniopomorskie dla transportu krajowego stanowi korytarz tranzytowy łączący przejścia graniczne i porty, z centrum kraju.

Transport zdominowany jest przez przewozy drogowe, których roczny wzrost wynosi 6-8 %. Do roku 1999, na drogach przewoziło się dwa razy mniej ładunków i osób niż kolejami. Już po 5 latach przewozy te wyrównały się, a obecnie kolej odnotowuje już dwa razy mniej przewozów niż transport drogowy. Kolej przeżywa kryzys i jej dalsze przetrwanie związane będzie prawdopodobnie z utrzymaniem niewielkiej ilości przebudowanych, najważniejszych szlaków, jednak zmniejszanie znaczenia przewozów PKP w stosunku do transportu drogowego, będzie postępowało w dalszym ciągu. Kolej posiada olbrzymie rezerwy potencjału transportowego. Problemem jest konieczność dokonania bardzo opóźnionej reformy organizacyjnej i zdobycia ogromnych środków na unowocześnienie infrastruktury. Konkurencyjność przewozów pasażerskich zapewni np. wzrost szybkości ruchu pociągów do ponad 160 km/h. Jednak inwestycje z tym związane - przebudowa właściwie wszystkiego na PKP, budzi wątpliwości, co do realności tych zamierzeń.

Przez Powiat Sławieński przebiega zelektryzowana linia kolejowa na trasie Szczecin - Gdańsk z węzłem kolejowym zlokalizowanym w Sławnie. Korzystają z niej pociągi międzynarodowe, krajowe, lokalne i towarowe. Od węzła kolejowego odchodzi linia lokalna Sławno - Darłowo o długości 20 km. Wykorzystywana jest do przewozów lokalnych i towarowych. Przed kilkoma laty linia ta przeszła kapitalny remont, po którym w dniu 1 maja 2004 nastąpiło jej oficjalne otwarcie. Rok później, z początkiem sezonu letniego, autobus szynowy rozpoczął regularne kursy pasażerskie.

Jednak nieporównywalnie większe znaczenie dla powiatu ma transport samochodowy. Inne rodzaje przemieszczania ładunków i osób odgrywają rolę pomocniczą i uzupełniającą, a w dodatku wszystkie wymagają olbrzymich inwestycji.

Układ sieciowy dróg jest korzystny, ponieważ zapewnia dobre relacje tranzytowe i wszystkie istotne połączenia wewnątrz regionu. Jest to jedyna zaleta sieci dróg publicznych. Po roku 1990 nastąpił olbrzymi wzrost ruchu, przede wszystkim ciężarowego, w tym wysokotonażowego. Temu wzrostowi towarzyszył spadek nakładów na utrzymanie dróg publicznych.

Poniżej przedstawiono sieć dróg komunikacyjnych na terenie Powiatu Sławieńskiego.

Rys. 3. Sieć komunikacyjna na terenie powiatu

Inwestycje drogowe w latach 2007 - 2013 są przedsięwzięciami priorytetowymi. Zintensyfikowanie działań w tym zakresie wpłynie korzystnie na

poprawę sytuacji społeczno - ekonomicznej, w tym rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.

2.10. Transport morski

Transport morski na terenie powiatu jest bardzo ograniczony. W Darłowie znajduje się port rybacki i handlowy, do którego mogą zawijać statki o nośności do 1000 BRT, długości całkowitej 75 m lub zanurzeniu 4 m. Powyżej 150 brutto RT (rejestrowych ton), kapitan ma obowiązek skorzystania z pilota. Główną funkcją portu jest rybołówstwo. W 1999 roku został utworzony Zarząd Portu Morskiego, a w 2000 roku utworzono morskie przejście graniczne. W chwili obecnej port wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych, koniecznych do rozwijania się handlu.

Z pasażerskiego terminalu odpraw granicznych w darłowskim porcie można odbywać rejsy do Nexo na Bornholmie.

W innych nadmorskich miejscowościach, np. w Jarosławcu czy w Dąbkach, istnieją tylko przystanie rybackie. Głównym zajęciem mieszkańców związanym z gospodarką morską jest tu rybołówstwo oraz turystyczne rejsy po morzu.

2.11. Zabytki

Na terenie Powiatu Sławieńskiego doskonale zachowało się wiele zabytków architektury, które mogą stanowić dla turystów interesujące atrakcje turystyczne.

W powiecie sławieńskim znajdują się 94 obiekty zabytkowe nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego w tym:

- 39 obiektów sakralnych (kościół, plebanie - obiektami zarządza proboszcz każdej z parafii),
- 35 obiektów świeckich (kamienice, pałace, ratusze i inne),
- 20 obiektów zabytkowych, których wpis do rejestru zabytków powinien zostać wyjaśniony,
- 1810 obiektów zabytkowych ruchomych znajdujących się w ewidencji konserwatora zabytków.

Zasoby kulturowe w powiecie sławieńskim są duże, zacząwszy od układów ruralistycznych wsi po wyremontowane obiekty zabytkowe użyteczności publicznej. Utrudnieniem jest pozyskanie środków finansowych na remonty tych obiektów. Pojawiające się programy, dzięki którym można uzyskać fundusze na zabezpieczenie obiektów zabytkowych są niewystarczające. Dzięki wnioskowi właścicieli i zarządców obiektów w powiecie sławieńskim zaledwie jeden obiekt zabytkowy świecki (kamienica w Darłowie) oraz trzy sakralne (kościół) uzyskały dofinansowanie na remont.

Jedną z ciekawszych możliwości utrzymania obiektów zabytkowych w dobrym stanie technicznym jest włączenie ich w produkt turystyczny powiatu sławieńskiego.

Tabela 12. Wykaz obiektów zabytkowych świeckich nieruchomości i ruchomych znajdujących się w powiecie sławieńskim

lokalizacja - gmina	Nazwa zabytku
Miasto Sławno	Brama słupska
	Brama koszalińska
	Kamienica przy ul. Jedności Narodowej 21
	Budynek mieszkalny przy ul. Grottgera 8
	Budynek dawnej fabryki ul. Koszalińska 49
	Budynek dawnego Starostwa ul. M. Curie-Skłodowskiej 9
	Wodociągowa wieża ciśnień z bud. d. odżelaziaczy ul. Koszalińska 23
	Zespół magazynów zbożowych wraz z otoczeniem
Miasto Darłowo	Zamek Książąt Pomorskich
	Kamienica, ul. Powst. Warszawskich 56
	Kamienica, ul. Powst. Warszawskich 51
	Kamienica, ul. Powst. Warszawskich 49
	Dom mieszkalny ul. Powst. Warszawskich 15
	Podcieniowy dom mieszkalny ul. Powst. Warszawskich 7
	Podcieniowy dom mieszkalny przy Pl. Kościuszki 17
	Młyn wodny przy ul. Kanałowej 3
	Dom ryglowy przy ul. Skłodowskiej 23

	Ratusz miejski
	Fontanna (rzeźba rybaka z 4 płaskorzeźbami), wapień, brąz,
	Brama wysoka ze szczątkami murów miejskich
	Kaplica grobowa rodziny Bayerów
	Kaplica grobowa rodziny Bahnów
	Konstrukcja mostu zwodzonego
Gmina Sławno	Pałac w Noskowie
Gmina Darłowo	Chałupa nr 21 w Dąbkach
	Zagroda nr 26 w Krupach
	Zagroda nr 28 w Krupach
	Dom nr 70 w Słwinie
	Zagroda nr 75/76 w Słwinie
Gmina Postomino	Zespół obiektów latarni morskiej w Jarosławcu
	Pałac w Pieńkowie
	Kuźnia w Pieszczu
	Stodoła z bramą w Tyniu
Gmina Malechowo	Młyn wodny w Lejkówku
	Pałac w Ostrowcu

Tabela 13. Wykaz obiektów sakralnych nieruchomych i ruchomych znajdujących się w powiecie sławieńskim

lokalizacja - nazwa gminy	Nazwa zabytku
Miasto Sławno	Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
	Kościół pw. św. Antoniego Padewskiego
	Budynek plebani kościoła św. Antoniego
Miasto Darłowo	Kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej
	Kościół pw. św. Gertrudy
	Kościół pw. św. Jerzego
Gmina Sławno	Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Boleszewie
	Kościół pw. Niepokalanego Serca NMP w Kwasowie
	Kościół pw. MB Szkaplerznej w Radosławiu
	Kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Rzyszczewie
	Kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Starym Krakowie

	Kościół pw. św. Piotra i Pawła, Apostołów w Sławsku
	Kościół pw. MB Królowej Polski w Tychowie
	Kościół pw. MB Pocieszenia w Wrześnicy
	Kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Żukowie
Gmina Darłowo	Kościół pw. św. Franciszka z Asyżu w Barzowicach
	Kościół w Bukowie Morskim
	Kościół pw. św. Stanisława Kostki w Cisowie
	Kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Dobiesławiu
	Kościół pw. Matki Bożej Ostrobramskiej w Jezycach
	Kościół pw. MB Ostrobramskiej w Krupach
	Kościół pw. NSPJ w Kowalewicach
	Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Słwinie
	Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Starym Jarosławiu
Gmina Postomino	Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Chudaczewie
	Kościół pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Łącku
	Kościół pw. MB Różańcowej w Marszewie
	Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Pałowie
	Kościół pw. Chrystusa Króla w Pieńkowie
	Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Pieszczu
	Kościół pw. św. Floriana w Postominie
	Kościół pw. Narodzenia NMP w Rusinowie
	Kościół pw. św. Michała Archanioła w Staniewicach
Gmina Malechowo	Kościół pw. św. Józefa w Karwicach
	Kościół pw. Matki Bożej Gromnicznej w Malechowie
	Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Niemicy
	Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Ostrowcu
	Kościół pw. św. Józefa, Robotnika w Podgórkach
	Kościół pw. św. Andrzeja Boboli w Sulechówku

2.12. Ochrona brzegu morskiego.

Długość brzegu morskiego przynależna do powiatu wynosi 42,0 km linii brzegowej i statutowo podlega Urzędowi Morskiemu w Słupsku w zakresie utrzymania zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Od dłuższego czasu obserwuje się zjawisko erozji brzegu morskiego i zaniku plaż praktycznie na całej długości powiatowego odcinka. Działania erozyjne wynikają głównie ze specyfiki ukształtowania brzegu morskiego oraz systematycznego wzrostu poziomu morza i występowania silnych sztormów. Powoduje to rozmywanie brzegów i z upływem czasu będzie stanowić zagrożenie dla istniejącej infrastruktury na zurbanizowanych odcinkach brzegu oraz stworzy realne zagrożenie występowania powodzi sztormowych.

Zagrożenia pojawiają się najczęściej w następujących rejonach:

- brzeg klifowy i wydmowy w rejonie Jarosławca,
- mierzeja jeziora Bukowo,
- mierzeja jeziora Kopań,
- Darłówko.

Wyżej wymienione tereny stają się, więc głównym celem zabezpieczenia przeciwpowodziowego z pominięciem rejonu Jarosławca.

Program technicznej ochrony brzegów morskich i zalewów określa konieczne działania techniczne, wymienione w liście zadań na lata 2004 – 2023, będącej częścią ustawy „Program ochrony brzegów morskich” (Dz. U. Nr 67 z dnia 18 kwietnia 2003r., poz. 621):

- mierzeja jeziora Kopań - budowa umocnień brzegowych,
- Jarosławiec - sztuczne zasilanie, modernizacja umocnień brzegowych,
- Darłówko - sztuczne zasilanie, modernizacja umocnień brzegowych,
- mierzeja jeziora Bukowo - budowa umocnień brzegowych, sztuczne zasilanie.

Osobnym problemem pozostaje organizacja zwalczania zagrożeń i zanieczyszczenia brzegu morskiego na terenie powiatu. Należy doprowadzić do koordynacji zadań i ustalenia odpowiedzialności w tym zakresie przy udziale odpowiednich instytucji i organizacji.

2.13. Rolnictwo

Trwający przez lata dziewięćdziesiąte proces transformacji od gospodarki planowanej centralnie do gospodarki rynkowej okazał się dla obszarów wiejskich bardzo niepomyślny.

Likwidacja państwowych gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw okołorolniczych w pierwszym rządzie spowodowała spadek produkcji rolnej oraz drastyczny wzrost bezrobocia, ujawniając jednocześnie słabe strony polskiego rolnictwa oraz całkowity brak przygotowania rolników do nowej sytuacji ekonomicznej, jeżeli chodzi o produkcję, przetwórstwo czy zbył towarów rolnych.

Niska wydajność pracy i niska opłacalność produkcji rolnej, brak zaplecza technicznego dla prowadzenia gospodarstw wielkotowarowych, konkurencja cenowa produktów rolnych z zagranicy, spowodowały zahamowanie rozwoju rolnictwa i tzw. "zapaść dochodową" krajowych producentów rolnych, z której o własnych siłach nie są w stanie się wydostać.

Rolnictwo jako funkcja dominująca na obszarach wiejskich, w mniejszym lub większym stopniu powiązane jest ze wszystkimi działami gospodarki. Dlatego też przez wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich należy rozumieć kompleksowy rozwój wszystkich dziedzin gospodarki w ich wzajemnych powiązaniach i zależnościach, w których największą rolę będą odgrywały relacje: rolnictwo - działy pozarolnicze.

Tereny wiejskie Powiatu Sławieńskiego są bardzo zróżnicowane pod względem poziomu rozwoju ekonomicznego, chociażby ze względu na występowanie stref przyrodniczych i funkcjonalnych - nadmorskiej, pojeziernej i przygranicznej, gdzie występują zróżnicowane warunki rozwoju pozarolniczych dziedzin gospodarki. Powierzchniowo przeważają jednak obszary recesji gospodarczej, wysokiego bezrobocia i znacznego zubożenia ludności. Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich powinien odbywać się w harmonijnej koegzystencji człowieka i przyrody.

Podstawowe elementy środowiska charakteryzujące określony region to gleby, wody i klimat, występujące na jego obszarze. Te elementy środowiska w sposób zasadniczy warunkują przede wszystkim rozwój rolnictwa i rybactwa.

Warunki przyrodniczo-produkcyjne cechują następujące czynniki:

jakość gleb - przeciętna, z przewagą dobrych i średnich, umożliwiających jednak prowadzenie dość intensywnej towarowej produkcji roślinnej w większości gospodarstw,

struktura agrarna - korzystna, większość indywidualnych gospodarstw oscyluje wokół średniej wielkości (13,0 ha) oraz ze znacznym udziałem dużych gospodarstw - powyżej 100 ha,

cechy klimatu - umiarkowanie korzystne, charakteryzujące się łagodnymi zimami oraz przeważnie normatywną ilością opadów, choć coraz częściej występuje długotrwały niedostatek opadów lub ich nadmiar,

zasoby techniczno - produkcyjne - przeciętne w zakresie wyposażenia w sprzęt i maszyny rolnicze, ponadprzeciętne w zakresie budynków i budowli,

rynki zbytu - podmioty skupowe i jednak dość słabo rozwinięte wyspecjalizowane formy giełd i rynków hurtowych,

zdolności przetwórcze - w Powiecie występuje gorzelnictwo oraz przemysł mięsny, a ponadto bardzo dobrze rozwija się przetwórstwo rybne.

Gleby Powiatu Sławieńskiego zaliczane są do grupy gleb polodowcowych, przeważają wśród nich gleby biellicowe i brunatne.

Tabela 14. Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej w powiecie sławieńskim

klasa gleby	powierzchnia w ha	% udział
III a	2 713	6,36
III b	6 828	16,00
IV a	15 585	36,53
IV b	9 711	22,76
V	6 102	14,30
VI	1 551	3,64
VI z	176	0,41

Źródło: dane zebrane przez Zespół Doradztwa Rolniczego

Wskaźnik udziału gleb najsłabszych tj. klasy V i VI bonitacyjnej wynosi dla Polski około 34% - w powiecie 18,35%.

Agroklimat Powiatu Sławieńskiego charakteryzuje średnia długość meteorologicznego okresu gospodarczego (temperatura powyżej 3°C), która wynosi około 220 dni. Średnie roczne sumy opadów wynoszą 710 mm (stacja meteorologiczna Koszalin), a w okresie wegetacji 413 mm. W ostatnim dwudziestolecu obserwuje się duże wahania sum opadów, wpływające na nadmierne lub niedostateczne uwilgotnienie gleby.

Poniższa tabela przedstawia strukturę agrarną na terenie Powiatu Sławieńskiego - podział powierzchni rolnej na rodzaje terenów rolniczych. Ogółem w Powiecie Sławieńskim jest 104 362 ha gruntów rolnych, z czego 60 252 to użytki rolne: grunty orne, łąki, pastwiska i sady.

Tabela 15. Struktura agrarna na terenie Powiatu Sławieńskiego na dzień 28.11.2006r.

Lp.	powiat gmina	ogółem pow. ha	użytki rolne w ha	w tym				lasy w ha	pozostałe grunty w ha
				grunty orne w ha	łąki w ha	pastwiska w ha	sady w ha		
1.	Darłowo	28 977	16 956	11 193	3 285	2 439	39	6 234	5 787
2.	Malechowo	22 663	13 433	9 750	2 740	926	17	7 146	2 084
3.	Postomino	22 724	13 807	11 020	1 675	1 093	19	4 781	4 136
4.	Sławno	29 998	15 091	10 726	2 728	1 591	52	11 721	3 180
Razem powiat		104 362	59 287	42 689	10 428	6 049	127	29 882	15 187

Źródło: dane zebrane przez Zespół Doradztwa Rolniczego

Użytki rolne zajmują 56,8% ogólnej powierzchni rolniczej powiatu, natomiast lasy stanowią 28,6% powierzchni rolniczej powiatu.

Według danych Zespołu Doradztwa Rolniczego w powiecie funkcjonuje 4 982 indywidualne gospodarstwa rolne, użytkujące ziemię własną i dzierżawioną. W poniższej tabeli przedstawiono strukturę obszarową gospodarstw w powiecie. Wynika z niej, że przeważają gospodarstwa małe do 2 ha, które stanowią ponad 50% wszystkich gospodarstw, natomiast gospodarstwa duże o powierzchni ponad 1000 ha są tylko 3.

Tabela 16. Liczba gospodarstw – podział wg gmin i powierzchni

Lp.	powiat gmina	liczba gospodarstw w gminie							
		1-5 ha	5-15 ha	15-30 ha	30-50 ha	50-200 ha	200-500 ha	500-1000 ha	powyżej 1000 ha
1.	Darłowo	824	456	179	55	21	3	0	2
2.	Malechowo	608	283	105	31	30	6	1	1
3.	Postomino	406	303	116	45	19	6	3	0
4.	Sławno	954	364	108	23	28	2	0	0
razem powiat		2 792	1 406	508	154	98	17	4	3

Źródło: dane zebrane przez Zespół Doradztwa Rolniczego

W ostatnich latach w strukturze agrarnej zaszły dość istotne zmiany ilościowe i jakościowe – zwiększyła się liczba gospodarstw małych o powierzchni od 1 do 5 ha oraz dużych – powyżej 15 ha. Wzrost liczby gospodarstw małych jest wynikiem znacznego wzrostu gospodarstw o powierzchni od 1 do 2 ha, które z reguły nie prowadzą działalności rolniczej, a wykupiona ziemia traktowana jest jako lokata kapitału lub przeznaczona na cele pozarolnicze, w tym na rekreację. Wzrost liczebności grupy gospodarstw największych (powyżej 20 ha) jest wynikiem przemian ustrojowych. Jest to proces korzystny – prowadzi do wykształcenia gospodarstw rolnych wysokotowarowych, zdolnych do konkurencji z gospodarstwami wysoko rozwiniętych krajów Unii Europejskiej.

Uprawa zbóż w Powiecie Sławieńskim jest i nadal będzie zajmować dominującą pozycję w produkcji roślinnej. Wynika to z istniejących predyspozycji przyrodniczo-produkcyjnych, a także organizacyjnych, na co składa się wielkość gospodarstw i stosowne uzbrojenie techniczne.

Tabela 17. Struktura zasiewów w powiecie w 2006 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha					
	Darłowo	Malechowo	Postomino	Sławno	Powiat	%
Zboża ogółem w tym:	7 890	7 200	7 570	8 470	31 130	72,9
pszenica ozima	1 750	1 250	1 950	2 050	7 000	16,4
pszenica jara	1 350	1 100	1 000	1 100	4 550	10,7
żyto	1 070	870	890	1 380	4 210	9,9
jęczmień ozimy	140	290	150	80	660	1,5
jęczmień jary	1 300	2 100	1 280	1 750	6 430	15,1
owies	800	650	900	950	3 300	7,7
pszenżyto ozime	250	180	630	210	1 270	3,0
pszenżyto jare	30	60	70	350	510	1,2
mieszanki zbożowe	1 200	700	700	600	3 200	7,5
Przemysłowe ogółem w tym	670	1 200	805	380	3 055	7,3
rzepak ozimy	500	1 050	700	300	2 550	6,0
rzepak jary	150	120	100	80	450	1,1
inne	20	30	5	0	55	0,2
Okopowe ogółem w tym:	390	380	430	480	1 680	3,9

ziemniaki	270	320	280	420	1 290	3,0
buraki cukrowe	0	0	0	0	0	0
buraki pastewne	120	60	150	60	390	0,9
Strączkowe	200	250	130	380	960	2,2
Kukurydza	50	80	50	50	230	0,5
Inne rośliny pastewne	300	300	180	110	890	2,9
Pozostałe uprawy	100	60	60	85	305	0,7
Ugory i odłogi	1 890	519	1 359	669	4 437	10,4
Ogółem GO	11 490	9 989	10 584	10 624	42 687	100

Źródło: wg szacunków specjalistów Zespołu Doradztwa Rolniczego

Tendencje wzrostu produkcji zbóż ukształtowały się pod wpływem zmniejszonego popytu rynkowego na inne produkty roślinne, a zwłaszcza na strączkowe i okopowe. Przywrócenie właściwych proporcji oraz ograniczenie powierzchni uprawy zbóż byłoby realne w przypadku wystąpienia racjonalnego zapotrzebowania na inne produkty, o dostatecznie trwałej pozycji rynkowej. W całokształcie produkcji rolniczej nie występują jednak zagrożenia ze strony konkurencyjnych upraw - rzepaku, kukurydzy na ziarno, czy roślin strączkowych. Tak, więc powierzchnia uprawy zbóż będzie prawdopodobnie nadal zajmować obszar ok. 22 tys. ha. Tendencje uprawowe powinny być skierowane na uprawę zbóż nasiennych, dla potrzeb lokalnych i ponad lokalnych, dla których istnieją szczególnie dogodne warunki przestrzenne.

Realne staje się przeznaczenie części gruntów pod uprawę rzepaku i żyta na biopaliwa, a także stosowanie bardziej ekologicznych metod produkcji zbóż. Niosą one szczególnie istotne korzyści dla rolnictwa i środowiska naturalnego.

Rzepak zajmuje drugą po zbożach pozycję w strukturze zasiewów w skali powiatu. W wielu gospodarstwach towarowych rzepak zajmuje w płodozmianie często ok. 30%, zwykle na przemian z pszenicą. Czynnikiem determinującym uprawę rzepaku ozimego jest jego duża wrażliwość na mróz (przymrozki wiosenne). Często, zatem jest on zastępowany odmianami jarymi, które jednak plonują znacznie niżej od odmian ozimych, co obniża wyników poziom plonów rzepaku. Produkcja rzepaku jest uzależniona od zachowań przemysłu olejarskiego w kraju oraz sytuacji na rynku światowym i w obrocie zagranicznym. Duże nadzieje dla pełnej stabilizacji

produkcji rzepaku wiążą się z rozwojem produkcji biopaliw. Członkostwo w Unii Europejskiej nie niesie bezpośrednich efektów ekonomicznych z tytułu uprawy rzepaku, lecz tylko dopłaty bezpośrednie stanowią potencjalne wsparcie produkcji surowca na biopaliwa, i tym samym mogą dynamizować rozwój uprawy rzepaku.

Produkcja ziemniaków należy do tradycji uprawowych, zwłaszcza ze względu na potrzeby paszowe i tzw. samozaopatrzenie. Rozwinięte niegdyś w regionie gorzelnictwo przejmowało znaczną część zbiorów. W ostatnich latach obszar uprawy ziemniaków ustabilizował się i kształtuje w Powiecie obecnie na poziomie 1 240 ha, a plony najczęściej osiągają poziom ok. 20 ton z ha. Podstawowym kierunkiem jest nadal konsumpcja ziemniaków nieprzetworzonych.

W 2006 roku do Powiatowego Biura Agencji Rolnictwa i Modernizacji Rolnictwa w Darłowie wpłynęło 2 097 wniosków o dopłaty bezpośrednie ze środków UE, a w roku bieżącym 2 059.

Korzystne położenie geograficzno - ekonomiczne oraz przyrodniczo - środowiskowe i strukturalne użytków rolnych na terenie powiatu sławieńskiego sprzyja uzyskiwaniu wysokiego poziomu produkcji rolnej, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji zwierzęcej.

Jednym z kluczowych czynników decydujących o kierunkach chowu i hodowli poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich jest udział gruntów ornych i użytków zielonych w ogólnej powierzchni użytków rolnych powiatu. Duże możliwości rozwoju ma chów i hodowla bydła mlecznego i mięsnego, trzody chlewnej i drobiu. Uzupełnieniem i alternatywą może być chów i hodowla zwierząt futerkowych, pszczół i danieli.

Łącznie w Powiecie Sławieńskim wg szacunków specjalistów hoduje się około 40 tysięcy zwierząt, z czego przeważającą większość, bo aż 75% stanowi trzoda chlewna, około 20% bydło, 1,5% owce i mniej więcej tyle samo konie. Najniższy udział w hodowli zwierząt stanowi hodowla kóz.

Rolnictwo ekologiczne

Alternatywnym systemem gospodarowania jest rolnictwo ekologiczne - jeden z trzech systemów produkcji rolnej, oznacza prowadzenie gospodarstwa o zrównoważonej produkcji roślinnej i zwierzęcej w obrębie gospodarstwa, oparty na środkach pochodzenia biologicznego i mineralnego, nieprzetworzonych technologicznie. Rolnictwo to jest systemem zrównoważonym pod względem ekologicznym, ekonomicznym i społecznym, zarówno w skali państwa, regionu jak i wsi - nie obciąża środowiska, jest w dużym stopniu niezależne od nakładów zewnętrznych.

Rolnictwo ekologiczne umożliwia praktyczną realizację zasad ekorozwoju i takie poszukiwania dróg, by nowoczesność i postęp nie oznaczały degradacji gleby, wody, krajobrazu, obniżenia zdrowia ludzi i zwierząt oraz marnotrawstwa nieodnawialnych zasobów przyrody.

Na terenie Powiatu Sławieńskiego funkcjonują 4 obecnie gospodarstwa ekologiczne - dwa w gminie Malechowo i po jednym w gminie Sławno i w gminie Postomino. W trakcie przestawiania produkcji na ekologiczną jest 17 gospodarstw - 7 w gminie Sławno i po pięć w gminach Malechowo i Postomino.

Gospodarstwa agroturystyczne

Na terenie powiatu działają 3 stowarzyszenia agroturystyczne, skupiające gospodarstwa agroturystyczne i właściciele kwater. Są to:

- Stowarzyszenie Agroturystyczne Ziemi Darłowskiej "Zagroda" - przewodniczący Wanda Hańczaryk, zam. Cisowo,
- Bałtyckie Stowarzyszenie Agroturystyczne - przewodniczący Jarosław Lichacy, zam. Naćmierz,
- Nadmorskie Stowarzyszenie Agroturystyczne "Strzecha" - przewodniczący Ewa Bylczyńska - Safader, zam. Łącko.

Aktualnie na terenie powiatu działa ponad 100 gospodarstw agroturystycznych. Agroturystyka stała się dla wielu rolników alternatywnym albo dodatkowym źródłem dochodów.

2.14. Rynek pracy i bezrobocie

Działania związane z obsługą rynku pracy koordynuje na terenie powiatu Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie.

Na koniec grudnia 2006 roku stopa bezrobocia dla naszego powiatu wyniosła 29,2% i w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego zmniejszyła się o 4,1 punkta procentowego. Zmniejszenie bezrobocia wynika z zatrudnienia przy pracach sezonowych w rolnictwie, turystyce, ogrodnictwie, budownictwie, a także kierowaniem bezrobotnych do prac subsydiowanych ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego, aktywizowaniem w ramach prac społecznie użytecznych, szkoleń i staży. Na zmniejszenie bezrobocia wpłynęły również wyjazdy do pracy za granicą.

Na koniec grudnia 2006 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie zarejestrowanych było 6.077 bezrobotnych, w tym 3.162 kobiety. Bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku w końcu roku było ogółem 4.907 osób i stanowili oni 80,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W końcu grudnia bezrobotni mieszkańcy wsi w liczbie 3.132 osoby stanowili 51,5% ogółu bezrobotnych. W populacji tej 1.550 osób tj. 49,5% stanowiły kobiety. Wśród bezrobotnych mieszkańców wsi 2.527 osób nie posiadało prawa do zasiłku tj. 80,7% ogółu bezrobotnych na wsi.

Na koniec roku 2006 r. bezrobotne kobiety stanowiły 52,0% ogółu tj. 3.162 osoby. Bez prawa do zasiłku było 2.612 kobiet tj. 82,6% ogółu bezrobotnych kobiet. Osób zarejestrowanych jako poszukujących pracy na koniec roku było 91 w tym 44 kobiety. Niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych było 185 osób, w tym 100 kobiet.

Zdecydowana liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP to ludzie młodzi, w wieku mobilnym tj. do 44 lat (3.947 osób tj. 64,9% zarejestrowanych bezrobotnych). na koniec grudnia 2006 roku Największą populację bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym. Grupa ta liczyła w końcu roku 4 141 osób tj. 68,1% ogółu bezrobotnych.

Polityka rynku pracy oraz wykorzystanie instrumentów rynku pracy

Zasadniczymi problemami sławieńskiego rynku pracy jest m.in. mała ilość zakładów pracy o wysokim zatrudnieniu, wysokie bezrobocie oraz niekorzystna charakterystyka bezrobocia:

- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego,
- dominacja wśród bezrobotnych osób o niskim poziomie wykształcenia,
- przewaga kobiet pozostających bez pracy,
- bezrobocie najbardziej dotyka skrajnych grup wiekowych, tj. młodzież i osoby powyżej pięćdziesiątego roku życia.

Na wysoki poziom bezrobocia ma również wpływ brak inwestora strategicznego oraz niewielka liczba średnich i małych przedsiębiorstw, często jednoosobowych działających sezonowo (np. tylko w okresie letnim).

Jednym z ważniejszych działań Powiatowego Urzędu Pracy jest łagodzenie skutków istniejącego bezrobocia, szczególnie poprzez aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Działania ukierunkowane są na współpracę z podmiotami gospodarczymi, samorządami lokalnymi i jednostkami szkolącymi w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych. PUP wykorzystuje uzyskane oferty pracy, kieruje do zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, staży, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, kieruje też na szkolenia i przekwalifikowania.

W ramach różnych programów pomocowych Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie przyznaje bezrobotnym jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, jak również udziela pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych.

Usługi rynku pracy świadczone przez PUP oraz realizowane przez niego instrumenty finansowane są z Funduszu Pracy oraz ze środków UE w ramach dofinansowania z EFS.

Na podstawie opracowanych na początku roku 2006 przez PUP w Sławnie projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego PUP pozyskał dodatkowe środki w wysokości 1 577,9 tyś. zł na:

- Działanie 1.2 „Perspektywy dla młodzieży”,
- Działanie 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”.

W ramach powyższych działań urząd kierował bezrobotnych na staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, organizował szereg szkoleń, udzielał jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie przygotował dwa projekty o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z „rezerwy” będącej w dyspozycji Samorządu Województwa.

„Świetlice Środowiskowe - szansa dla osób bezrobotnych i dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym” dofinansowanie w kwocie - 210,9 tyś. zł; program powstał przy współpracy Urzędu Gminy w Darłowie, Urzędu Gminy w Malechowie oraz TPD Oddział Okręgowy w Koszalinie. Celem nadrzędnym programu było pobudzenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych oraz pomoc w uzyskaniu zatrudnienia. Program składał się z trzech etapów:

I etap - przeszkolenie 36 osób w kierunku nabycia umiejętności wychowawczych z elementami socjoterapii,

II etap - skierowanie osób przeszkolonych na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy lub staż zawodowy,

III etap - trwałe zatrudnienie w Świetlicach Środowiskowych dla 17 uczestników tego projektu.

„Dotacje dla Przedsiębiorczych” dofinansowanie w kwocie - 266,5 tyś. zł; projekt zakładał udzielenie jednorazowych dotacji dla 20 osób bezrobotnych, chcących założyć własną działalność gospodarczą, która poprzedzona została doradztwem oraz szkoleniami w zakresie prowadzenia małej firmy. Celem nadrzędnym programu było pobudzenie aktywności osób bezrobotnych poprzez promocje przedsiębiorczości i podejmowania własnej działalności gospodarczej. Uczestnicy projektu otrzymali wsparcie towarzyszące, takie jak zwrot kosztów dojazdu na szkolenie, dodatki szkoleniowe bądź stypendia oraz materiały dydaktyczne. Mają też możliwość konsultacji profesjonalnych w trakcie prowadzenia działalności.

Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie przygotował ponadto dwa projekty o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z 10 % „rezerwy” Ministra.

1. **„Aktywizacja bezrobotnych poprzez pracę przy utrzymaniu i konserwacji urządzeń melioracyjnych na terenie powiatu sławieńskiego.”** - roboty publiczne - 108.7 tys. zł; w ramach otrzymanej kwoty zatrudnienie przy pracach melioracyjnych przez okres 4 miesięcy otrzymało 29 osób;
2. **„Pomoc bezrobotnym w okresie jesienno-zimowym poprzez dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy oraz bezzwrotne dotacje”** - 180,0 tys. zł; program został skierowany do osób bezrobotnych, figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sławnie, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy tj. młodzież do 25 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, bezrobotni powyżej 50 roku życia oraz bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych lub o zdezaktualizowanych kwalifikacjach; stanowiska pracy zostały utworzone dla 10 osób bezrobotnych, natomiast 5 osób otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy polega w szczególności na:

- udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
- pozyskiwaniu ofert pracy;
- udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy;
- informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy;
- inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami;
- współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania;
- informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe, jako jedna z form pracy urzędu ma na celu pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze lub zmianie zawodu, zatrudnienia, kierunku kształcenia i szkolenia zawodowego.

Aktywizacja zawodowa młodzieży do 25 roku oraz absolwentów szkół wyższych do 27 roku życia

Aktywizacja młodzieży to przede wszystkim staże zawodowe i szkolenia. W 2006 roku najwięcej umów zostało zawartych z:

- przedsiębiorstwami usługowo-handlowymi, 42 umowy (62 osoby),
- instytucjami administracji samorządowej -31 umów (37 osób),
- placówkami oświatowymi – 17 umów (20 osób),
- placówkami opiekuńczo-wychowawczymi – 4 umowy (4 osoby).

Prace interwencyjne

Od trzech lat obserwuje się w powiecie spadek zainteresowania pracodawców organizacją prac interwencyjnych, na rzecz innych form pomocy. Jest to wynik zmian jakie wprowadziła ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz wejście Polski do Unii Europejskiej i związane z tym szczególnie wymogi dotyczące udzielania pomocy publicznej. W roku 2006 r. Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie zawarł 66 umów na organizację prac interwencyjnych dla 116 bezrobotnych.

Roboty publiczne

Obowiązujące obecnie przepisy szczegółowo określają krąg podmiotów uprawnionych do organizowania robót publicznych, którymi mogą być gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej a także spółki wodne i ich związki. Przy robotach publicznych instytucje mogą ubiegać się o zatrudnienie bezrobotnych (przy pełnym wymiarze czasu pracy) w okresie do 6 miesięcy w ramach realizowanych na terenie gminy lub województwa inwestycji infrastrukturalnych oraz innych zadań inwestycyjnych finansowanych lub dofinansowywanych ze środków budżetu państwa, samorządu

terytorialnego, funduszy celowych lub środków instytucji, organizacji oraz zadań związanych z opieką społeczną i obsługą bezrobocia. Do robót publicznych w pełnym wymiarze czasu pracy urząd pracy może skierować wyłącznie:

- bezrobotnych długotrwale,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia.

Tak uszczegółowione przepisy spowodowały małe zainteresowanie tą formą aktywizacji bezrobotnych. W roku 2006 Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie zawarł 4 umowy na organizację robót publicznych dla 26 bezrobotnych.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to nowy instrument aktywizacji społeczno-zawodowej, wprowadzony nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Celem prac społecznie użytecznych jest aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych, które nie uzyskują zasiłku dla bezrobotnych i korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Prace te mogą być organizowane przez gminy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Do prac społecznie użytecznych mogą być skierowani bezrobotni w wymiarze 10 godzin w tygodniu i za każdą godzinę wykonywania tych prac w roku 2006 otrzymywali świadczenie w wysokości nie niższej niż 6 zł, natomiast organizator otrzymywał z Funduszu Pracy refundację w wysokości nie wyższej niż 60% minimalnej kwoty tego świadczenia. W 2006 roku z tej formy pomocy skorzystało 226 osób bezrobotnych.

Działalność gospodarcza oraz doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy

Od dwóch lat wyraźnie wzrosło zainteresowanie osób bezrobotnych dotacjami na rozpoczęcie działalności gospodarczej, dodatkowo uzupełnionymi o możliwość refundacji kosztów na pomoc prawną konsultacje i doradztwo dotyczące założenia własnej firmy. Przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności

gospodarczej poprzedzone było w 2006 r. przeszkoleniem bezrobotnego w zakresie ABC przedsiębiorczości. W roku 2006 PUP w Sławnie podpisał 115 umów przyznając jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (w 2005 r. - 90 umów). Działalność gospodarcza podejmowana była w przeważającej części w sektorze usługowym.

Tabela 18. Nowopowstałe działalności gospodarcze w gminach

Lp.	Miasto/gmina	Liczba nowych firm ogółem	Firmy założone przez kobiety
1.	Miasto Sławno	31	14
2.	Gmina Sławno	17	5
3.	Miasto Darłowo	40	21
4.	Gmina Darłowo	13	3
5.	Gmina Postomino	7	3
6.	Gmina Malechowo	7	2

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sławnie

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy - oznacza zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy urzędem pracy, pracodawcą i bezrobotnym. Bezrobotni w trakcie odbywania przygotowania zawodowego otrzymują stypendium w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. W roku 2006 obserwowano duże zainteresowanie przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy, zarówno wśród pracodawców jak i bezrobotnych. Z tej formy aktywizacji skorzystało w 2006 roku 70 osób, w tym 45 kobiet.

Tabela 19. Bezrobocie w powiecie sławieńskim w 2006 rok

miasto/gmina	liczba bezrobotnych ogółem	w tym			wybrane kategorie osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy		
		kobiety	pobierający zasiłek	mieszkający na wsi	do 25-go roku życia	powyżej 50-go roku życia	długotrwale bezrobotni
m. Sławno	1 191	560	248	0	215	273	761
m. Darłowo	1 754	1 052	317	0	281	398	1 203
Postomino	716	375	113	716	143	145	493
Malechowo	617	294	140	617	137	110	383
Darłowo	719	370	192	719	157	125	423
Sławno	1 080	511	160	1 080	248	221	751
RAZEM	6 077	3 162	1 170	3 132	1 181	1 272	4 014

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sławnie

2.15. Szkolnictwo

Powiat Sławieński jest organem prowadzącym dla 6 oświatowych placówek publicznych, 2 placówek opiekuńczo – wychowawczych i poradni psychologiczno – pedagogicznej.

Część szkół to kompleks placówek oświatowych:

- **Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Sławnie:**

- ⇒ Przedszkole
- ⇒ Szkoła Podstawowa
- ⇒ Gimnazjum Specjalne
- ⇒ Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
- ⇒ Technikum Zawodowe Specjalne

- **Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Podgórkach:**

- ⇒ Szkoła Podstawowa Specjalna
- ⇒ Gimnazjum Specjalne

• **Zespół Szkół Specjalnych przy Pogotowiu Opiekuńczym w Sławnie:**

- ⇒ Szkoła Podstawowa Specjalna
- ⇒ Gimnazjum Specjalne

• **Zespół Szkół Morskich w Darłowie:**

- ⇒ Zasadnicza Szkoła Zawodowa,
- ⇒ I Liceum Profilowane
- ⇒ Technikum Morskie
- ⇒ Technikum Zawodowe
- ⇒ Technikum Uzupełniające
- ⇒ Policealna Szkoła Morska
- ⇒ Policealna Szkoła Zawodowa
- ⇒ Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych

• **Zespół Szkół Zawodowych w Sławnie:**

- ⇒ Technikum Zawodowe dla Dorosłych
- ⇒ Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- ⇒ Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące
- ⇒ Technikum Uzupełniające dla Dorosłych

• **Zespół Szkół Agrotechnicznych w Sławnie:**

- ⇒ Technikum Inżynierii Środowiska i Melioracji
- ⇒ Technikum Rolnicze
- ⇒ Technikum Ekonomiczne
- ⇒ Technikum Agrobiznesu
- ⇒ Liceum Profilowane
- ⇒ Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- ⇒ Technikum Uzupełniające
- ⇒ Technikum Żywności i Gospodarstwa Domowego
- ⇒ Policealna Szkoła Zawodowa
- ⇒ Technikum Informatyczne.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie informacji o powiatowych jednostkach oświatowych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych.

Tabela 20. Dane adresowe placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Sławieńskiego

LP	NAZWA SZKOŁY	ADRES, TELEFON	DYREKTOR
1	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Sławnie	ul. Kopernika 9, 76-100 Sławno tel.(059) 810-36-06 e-mail: osw.slawno@wp.pl	Krzysztof Galik
2	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Podgórkach	Podgórki 30, 76-129 Ostrowiec tel.(094) 310-84-92 e-mail: oswpodgorki@wp.pl	Elżbieta Żylińska
3	Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sławnie	ul. Gdańska 24, 76-100 Sławno tel. (059) 810-71-35 e-mail: ppp-poradnia@wp.pl	Dorota Frąszczak
4	Zespół Szkół Agrotechnicznych w Sławnie	ul. Sempołowskiej 2, 76-100 Sławno tel. (059) 810-70-10 e-mail: zsa@zsaslawno.com	Maria Dankowska
5	Zespół Szkół Morskich w Darłowie	ul. Szpitalna 1, 76-150 Darłowo tel.(094)314-24-26 e-mail: sekretariat@zsmdarlowo.prv.pl	Marek Rydzkowski
6	Zespół Szkół im. Jana Henryka Dąbrowskiego w Sławnie	ul. Cieszkowskiego 4, 76-100 Sławno tel. (059) 810-76-62 e-mail: licslawno@poczta.onet.pl	Marek Szczepański
7	Zespół Szkół Zawodowych w Sławnie	ul. I-go Pułku Ułanów 11 76-100 Sławno tel. (59) 810-76-19 e-mail: zszslawno@pro.onet.pl	Marianna Studzińska
8	Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Darłowie	ul. Morska 78, 76-150 Darłowo tel. (094)314-25-07 e-mail: sekretariat.dddarlowo@wp.pl	Urszula Jarzębska
9	Pogotowie Opiekuńcze w Sławnie	ul. Cieszkowskiego 4b 76-100 Sławno tel. (059) 810-59-30	Ryszard Sobczak

Łącznie według danych z września 2006 roku do wszystkich placówek oświatowych uczęszczało 2 108 uczniów. Na dzień dzisiejszy w zasadzie wszystkie placówki wymagają nakładów inwestycyjnych. W większości z nich ze względu na brak środków finansowych od wielu lat nie przeprowadzono znaczących remontów czy modernizacji.

2.16. Ochrona zdrowia

Zakres usług medycznych w Powiecie Sławieńskim jest dosyć szeroki. Szczegółowo przedstawia go poniższa tabela.

Tabela 19. Podział placówek podstawowej opieki zdrowotnej na gminy

Nazwa poradni	Ilość placówek w sztukach			
	Miasto Darłowo	Gmina Malechowo	Gmina Postomino	Miasto Sławno
Podstawowa opieka zdrowotna	5	4	3	6
Poradnia chirurgii ogólnej	1	1	0	1
Poradnia chirurgii urazowo - ortopedycznej	1	0	0	1
Poradnia dermatologiczna	2	0	0	2
Poradnia ginekologiczno - położnicza	2	1	2	2
Poradnia gruźlicy i chorób płuc	0	0	0	1
Poradnia kardiologiczna	1	0	0	1
Poradnia neurologiczna	1	1	0	2
Poradnia okulistyczna	1	0	1	2
Poradnia otolaryngologiczna	1	0	1	2
Poradnia preluksacyjna	0	0	0	2
Poradnia reumatologiczna	0	0	0	1
Poradnia urologiczna	0	0	0	1
Lekarska ambulatoryjna opieka rehabilitacyjna	1	0	1	0
Fizjoterapeutyczne zabiegi ambulatoryjne	1	1	3	1
Poradnia psychologiczna	1	0	0	1
Poradnia zdrowia psychicznego	1	0	0	2

Poradnia terapii uzależnień i współuzależnienia od alkoholu	1	0	0	1
Leczenie stomatologiczne	6	1	1	4
Świadczenie specjalistyczne w dziedzinie ortodoncji	1	0	0	0

Z powyższej tabeli wynika, że zdecydowanie więcej poradni zlokalizowanych jest miastach w Darłowie i w Sławnie. Tendencja ta dotyczy w szczególności poradni specjalistycznych.

Szpital Powiatowy w Sławnie

W porównaniu z innymi powiatami służba zdrowia w Powiecie Sławieńskim przedstawia się na przeciętnym poziomie. Opiekę szpitalną nad mieszkańcami, ale także nad wypoczywającymi w powiecie turystami sprawuje Szpital Powiatowy w Sławnie. Organem założycielskim szpitala jest Powiat Sławieński. Zadania statutowe realizowane są w oparciu o umowy na świadczenie usług medycznych zawierane z Narodowym Funduszem Zdrowia.

1. Lecznictwo szpitalne

Lecznictwo szpitalne realizowane jest w 9 profilach (reumatologii, chorób wewnętrznych, ginekologii, położnictwa, neonatologii, pediatrii, chirurgii ogólnej, ortopedii i Intensywnej Opieki Medycznej). Oddziały odpowiadające tym profilom są zlokalizowane w Sławnie. Wyjątkiem jest tu profil chorób wewnętrznych, który jest podzielony i funkcjonuje w dwóch ośrodkach: w Sławnie obejmując 35 łóżek i w Darłowie, gdzie łóżek jest 23. Placówka darłowska stanowi filię oddziału sławieńskiego. Ogółem Szpital w swej strukturze ma 196 łóżek, łącznie z łóžeczkami noworodkowymi. Uzupełnieniem struktury funkcjonalnej Szpitala jest cały zakres diagnostyki - laboratoryjnej i mikrobiologicznej, diagnostyki obrazowej tj. RTG i USG oraz endoskopii w zakresie gastro- i kolonoskopii.

2. Ratownictwo medyczne

Ratownictwo medyczne zorganizowane jest w formie Pogotowia Ratunkowego. Zadania są realizowane przez trzy zespoły wyjazdowe. Podstawowe w Sławnie i w Darłowie oraz specjalistyczny obejmujący teren powiatu stacjonujący w Sławnie. Darłowski zespół obejmuje obszarowo miasto i gminę Darłowo, sławieński - miasto

i gminę Sławno oraz gminę Postomino. Całością dowodzi ośrodek dyspozytorski zlokalizowany w Sławnie - na terenie szpitala. Jest on powiązany bezpośrednią łącznością z Państwową Strażą Pożarną oraz Policją. W ratownictwie jest zatrudnionych łącznie ok. 30 osób. Obsługę lekarską zapewniają lekarze prowadzący indywidualne praktyki w ramach umów cywilno-prawnych. W dyspozycji systemu pozostaje ponad 20 lekarzy pełniących dyżury przez całą dobę.

3. Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna

Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna, obejmująca następujące poradnie: chirurgii ogólnej, ortopedii, ginekologii i położnictwa, otolaryngologii, preluksacji, reumatologii i kardiologii. Ta ostatnia jest zlokalizowana w Darłowie przy filii oddziału wewnętrznego.

4. Rehabilitacja lecznicza

Ostatnim działem kontraktowanym z Funduszem, jest rehabilitacja lecznicza, zorganizowana w dział fizjoterapii. Kontrakt obejmuje tylko świadczenia na rzecz pacjentów ambulatoryjnych (z zewnątrz).

Szpital utrzymuje całodobową gotowość. Oznacza to, że bez względu na porę dnia i nocy przyjmuje pacjentów w stanie zagrożenia życia i zdrowia. Wiąże się to z utrzymywaniem przez całą dobę szpitalnej Izby Przyjęć oraz sprawnych zespołów interwencyjnych w zakresie chirurgii ogólnej i ortopedii, OIOM oraz chorób wewnętrznych, położnictwa i pediatrii. Na bloku operacyjnym przez całą dobę dyżuruje zespół operacyjny w składzie: chirurg, anestezjolog, instrumentariuszka i pielęgniarka anestezjologiczna, oraz jedna osoba z niższego personelu. Biorąc pod uwagę wspomnianą gotowość - w skali całego Szpitala przez całą dobę dyżuruje jednocześnie dziewięciu lekarzy, z czego sześciu w szpitalu, a trzech w ratownictwie medycznym.

W roku 2006 przez oddziały szpitalne przewinęło się 6,9 tys. pacjentów, w tym 608 noworodków. Hospitalizacje przekroczyły 35 tys. osobodni, przy czym średni pobyt pacjenta w szpitalu nieznacznie przekracza 5,5 osobodnia. W przypadku noworodków średni pobyt nie przekracza 4 dni.

III. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE W LATACH 2007-2013

3.1. Infrastruktura drogowa

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie	22	Przebudowa ulicy Lotników Morskich w Darłowie	Celem projektu jest przebudowa drogi powiatowej nr 0552Z na odcinku długości 1980 m polegająca na wzmocnieniu i uszorstnieniu istniejącej nawierzchni oraz poszerzeniu leżącego w ciągu drogi mostu na rzece Grabowa. Zakres przebudowy obejmuje: ułożenie warstwy wiążącej z betonu asfaltowego o grubości 6 cm na całej szerokości jezdni, łącznie z poboczem bitumicznym stanowiącym ciąg pieszy, ułożenie warstwy ścieralnej SMA o grubości 4 cm na szerokości 6,0 m jezdni bez pobocza bitumicznego, uzupełnienie poboczy ziemnych i udrożnienie rowów drogowych, poszerzenie mostu od strony ciągu pieszego.	2 420 000	9 miesięcy	Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie	24	Przebudowa dróg powiatowych nr 0545Z oraz 0546Z na odcinku Gwiazdowo - Żukowo - Łętowo	Przebudowa odcinka Gwiazdowo - Żukowo - Łętowo o długości 5,37 km stanowiącego część dróg powiatowych nr 0545Z oraz 0546Z jest kontynuacją zadania realizowanego w latach 2006-2007 - "Przebudowa drogi powiatowej nr 0545Z Pomiłowo - Żukowo" na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 205 Darłowo - Bobolice do miejscowości Gwiazdowo. Wymienione zadanie było współfinansowanego z EFRR i budżetu państwa w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.	6 010 878	12 miesięcy	Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie	22	Przebudowa dróg powiatowych nr 0545Z oraz 0546Z na odcinku Brzeście - Janiewice - Żukowo	Odcinek dróg 0545Z i 0546Z będący przedmiotem projektu stanowi alternatywny dojazd z miejscowości Gwiazdowo do Żukowa. Przebudowa tego odcinka stanowi kolejny i zarazem ostatni etap całego ciągu komunikacyjnego od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 205 Darłowo - Bobolice do miejscowości Łętowo. Planowany do remontu odcinek ma długość 5,66 km.	6 443 941	12 miesięcy	Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie, Powiat Sławieński – Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie	23	Przebudowa drogi powiatowej nr 0511Z Rusko-Malechowo	Projekt dotyczy przebudowy drogi powiatowej nr 0511 Z Rusko - Malechowo o długości 5,4 km. W ramach zadania będzie wykonana nowa nawierzchnia, zjazdy do posesji, chodniki. Na przedmiotową inwestycję przygotowany jest projekt techniczny wraz z kosztorysem. Projekt będzie realizowany w granicach istniejącej drogi w związku, z czym nie wymaga pozwolenia na budowę.	4.997 090	9 miesięcy	Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie, Powiat Sławieński – Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie	23	Przebudowa drogi powiatowej nr 0400 Z Niemica - Laski	Projekt dotyczy przebudowy drogi powiatowej nr 0400Z Niemica - Laski o długości około 7,5 km. W ramach zadania będzie wykonana nowa nawierzchnia, zjazdy do posesji, chodniki. Na przedmiotową inwestycję przygotowany jest projekt techniczny wraz z kosztorysem. Projekt będzie realizowany w granicach istniejącej drogi w związku, z czym nie wymaga pozwolenia na budowę.	7 500 000	9 miesięcy	Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie, Powiat Sławieński – Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie	19	Przebudowa drogi powiatowej nr 0533 Z Korlino - Łęzek	Projekt dotyczy przebudowy drogi powiatowej nr 0533 Z Korlino - Łęzek o długości około 1,65 km i przewiduje wymianę nawierzchni drogi oraz wykonanie zjazdów do przyległych posesji. Na przedmiotową inwestycję przygotowany jest projekt techniczny wraz z kosztorysem. Projekt będzie realizowany w granicach istniejącej drogi w związku, z czym nie wymaga pozwolenia na budowę.	1 800 000	9 miesięcy	Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie, Powiat Sławieński – Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

3.2. Infrastruktura społeczna

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej	Z	Modernizacja sali gimnastycznej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Sławnie	Przedmiotem projektu jest remont sali gimnastycznej oraz przyległej do niej sali korekcyjnej. Obecnie sala gimnastyczna została wyłączona z użytkowania decyzją SANEPIDU, ponieważ jej stan techniczny może stanowić zagrożenie zdrowia osób z niej korzystających.	480 000	3-4 miesiące	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
	16	Budowa łącznika między budynkiem szkoły a budynkiem internatu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Sławnie	Realizacja zadania pozwoli na wykonanie jednego wejścia do budynku (dotychczas funkcjonowały dwa), objętego dozorem portiera. W łączniku zlokalizowana zostanie szatnia dla wychowanków. Ponadto budowa łącznika pozwoli na wyłączenie stołówki z ciągu komunikacyjnego. W ramach inwestycji zostaną wykonane podjazdy dla osób niepełnosprawnych.	300 000	3 miesiące	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, PFRON

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Zespół Szkół Zawodowych	Z	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Zawodowych w Sławnie	Budynek, w którym mieści się Zespół Szkół Zawodowych jest obiektem o wysokiej wartości architektonicznej i historycznej, znajdującym się pod ochroną konserwatora zabytków. Dach budynku to blacha, która przez lata uległa korozji, przez co jest nieszczelna i przepuszcza wodę powodując niszczenie drewnianej więźby dachowej i zalewanie strychu. W ścianach budynku wykonanych z czerwonej cegły powstały ubytki, przez które również sączy się woda, powodując zawilgocenie ścian w wielu pomieszczeniach.	176 000	3-4 miesiące	Zespół Szkół Zawodowych, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
	18	Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Zawodowych w Sławnie	Na dzień dzisiejszy Zespół Szkół Zawodowych to jedyna szkoła nieposiadająca sali sportowej. Uczniowie nie mają również możliwości korzystania z boiska sportowego, którego nawierzchnia nie spełnia wymaganych norm bezpieczeństwa. Projekt zakłada budowę pełnowymiarowej sali sportowej z trybunami (214 miejsc). W budynku sali powstaną: szatnie z natryskami, magazyn sprzętu sportowego, pokój nauczycielski z sanitariatem, pomieszczenia gospodarcze i techniczne, sanitariaty, bieżnia treningowa; przy niewystarczającej ilości środków. Alternatywą może być budowa hali sportowej plandekowej.	5 840 935	36 miesięcy	Zespół Szkół Zawodowych, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Zespół Szkół w Sławnie im. J.H. Dąbrowskiego	15	Podwyższenie jakości nauczania poprzez modernizację obiektów szkolnych Zespołu Szkół im. J.H. Dąbrowskiego w Sławnie	Wszystkie budynki szkoły (budynek główny, sala gimnastyczna, były internat, pawilon z dwiema pracowniami wymagają wymiany przestarzałej instalacji hydraulicznej, grzewczej i elektrycznej. Ponadto niezbędne są: konserwacja dachu na budynku głównym, naprawa dachu na budynku byłego internatu, wymiana pozostałych starych okien na sali gimnastycznej i w byłym internacie (44 sztuki), remont i malowanie elewacji budynku byłego internatu.	brak danych	6 miesięcy	Zespół Szkół im. J.H. Dąbrowskiego, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
	18	Modernizacja infrastruktury sportowej w Zespole Szkół im. J.H. Dąbrowskiego w Sławnie	Przedmiotem projektu jest modernizacja infrastruktury sportowej (boiska szkolnego). Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje: roboty rozbiórkowe, ułożenie nawierzchni placu z kostki brukowej, ogrodzenie boiska, budowa trybuny dla 300 osób, ułożenie nowej nawierzchni boiska z mieszanki tartanowej, roboty oświetleniowe (8 lamp).	553 107	2-3 miesiące	Zespół Szkół im. J.H. Dąbrowskiego, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Zespół Szkół Agrotechnicznych	17	Budowa kompleksowej infrastruktury sportowej dla poprawienia kondycji fizycznej uczniów Zespołu Szkół Agrotechnicznych w Sławnie	W ramach zadania planuje się wykonać boisko sportowe na terenie przyległym do budynku szkoły. Kształt i wielkość działki pozwolą na budowę następujących elementów infrastruktury sportowej: ścieżka zdrowia, bieżnia o długości 200 m, skocznia w dal, skocznia wzwyż, boisko wielofunkcyjne. Planowane przedsięwzięcie posiada opracowaną dokumentację techniczną.	692 000	4 miesiące	Zespół Szkół Agrotechnicznych, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
	18	Przebudowa budynku 2d Zespołu Szkół Agrotechnicznych w celu dostosowania go do wdrożenia systemu HACCP wykorzystywanego w praktykach szkolnych	Planowane przedsięwzięcie posiada opracowaną dokumentację techniczną. Projekt respektuje obowiązujące wymogi systemu HACCP obowiązujące w Polsce od 1 maja 2004 roku. Obecna baza dydaktyczna szkoły nie spełnia żadnych wymogów tego systemu.	250 000	3 miesiące	Zespół Szkół Agrotechnicznych, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
	Z	Adaptacja pomieszczeń w budynku 2c Zespołu Szkół Agrotechnicznych na sale dydaktyczne	Projekt przewiduje adaptację pomieszczeń w budynku 2c Zespołu Szkół Agrotechnicznych na sale dydaktyczne. Zakres prac obejmuje: wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę podłóg, remont sanitariatów, pokrycie ścian tynkiem malowanie, wymiana instalacji kanalizacyjnej, wodnej aluminiowej instalacji elektrycznej, wykonanie instalacji c.o., wymiana rynien i rur spustowych, ocieplenie ścian zewnętrznych i wykonanie elewacji zewnętrznej.	375 910	4-5 miesięcy	Zespół Szkół Agrotechnicznych, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Zespół Szkół Morskich w Darłowie	20	Modernizacja budynku C w internacie Zespołu Szkół Morskich w Darłowie	W ramach zadania zostaną zlikwidowane pęknięcia murów, co przywróci pionowość muru I kondygnacji. Nastąpi likwidacja pęknięć w okolicy belek stropowych, uszczelnienie i wymiana pokrycia dachowego, wzmocnienie więźby dachowej, wymiana okien i posadzek. Przeprowadzone prace doprowadzą internat do prawidłowego stanu technicznego, zapewniając bezpieczeństwo jego użytkownikom.	454 623	5-6 miesięcy	Zespół Szkół Morskich, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
	15	Modernizacja budynku A w internacie Zespołu Szkół Morskich w Darłowie	Projekt przewiduje wykonanie elewacji budynku A, wymianę rynien i rur spustowych, wykonanie blacharki dachowej, wymianę podbitek dachowych. Remont internatu - budynku A jest niezbędny ze względu na odpadające częściowo tynki i gzymsy od strony ulicy Bogusław X, co może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia przechodniów.	150 000	3 miesiące	Zespół Szkół Morskich, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
	13	Remont sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Morskich w Darłowie	Remont sali gimnastycznej obejmowałby: wymianę parkietu, malowanie i uzupełnienie tynków oraz wymianę wentylacji.	150 000	2 miesiące	Zespół Szkół Morskich, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Podgórkach	11	Budowa hali namiotowej - sportowej na terenie SOSW w Podgórkach	Projekt zakłada wybudowanie hali gimnastycznej namiotowej z wyposażeniem jej w ogrzewanie, wentylację, oświetlenie, rozsuwane kurtyny boczne. Powstały obiekt posłuży jako sala gimnastyczna do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oraz organizowanie imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym dla osób niepełnosprawnych, a także imprez masowych - sportowych.	600 000	6 miesięcy	SOSW w Podgórkach, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
	17	Adaptacja poddasza w SOSW w Podgórkach na pomieszczenia internatu i gabinety terapeutyczne	W ramach zadania nastąpi przebudowa całego poddasza wraz z klatką schodową, dzięki czemu powstaną pokoje mieszkalne z łazienkami dla wychowanków oraz gabinety do prowadzenia terapii. Remont klatki schodowej poprawi bezpieczeństwo dzieci i pracowników.	550 000	6-8 miesięcy	SOSW w Podgórkach, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
	Z	Remont i modernizacja kuchni wraz z zapleczem kuchennym w budynku SOSW Podgórki	Adaptacja niektórych pomieszczeń piwnicznych na magazyny żywnościowe i pomieszczenia kuchenne - pomocnicze, wymiana instalacji elektrycznej, c.o., kanalizacyjnej - w całym pionie piwnicznym. Instalacja kotłów gazowych, wykonanie instalacji gazowej, wodociągowej, wentylacyjnej. Wyposażenie kuchni w sprzęt kuchenny pozwalający na realizację prawidłowego procesu żywienia.	300 000	4-5 miesięcy	SOSW w Podgórkach, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Podgórkach	20	Termomodernizacja budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Podgórkach	Częścią termomodernizacji budynku była wymiana wszystkich okien na dwóch kondygnacjach budynku (parter i I piętro) przeprowadzona przy udziale środków finansowych z Banku Światowego w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich. Pozostały, więc do wykonania następujące roboty: docieplenie ścian zewnętrznych, stropowych i dachu, montaż kolektorów słonecznych, przebudowa kotłowni na biomasę, wymiana instalacji c.o. i c.w.	1 500 000	3 miesiące	SOSW w Podgórkach, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Pogotowie Opiekuńcze	16	Remont kuchni placówki z dostosowaniem do standardów unijnych	Inwestycja ma na celu kompleksowy remont kuchni mający dostosować ją do wymagań unijnych.	100 000	2 miesiące	Pogotowie Opiekuńcze, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie
	20	Przyłącze wodno-kanalizacyjne z odprowadzeniem wód deszczowych do kanalizacji miejskiej, wraz z likwidacją szamba na terenie placówki	Projekt ma na celu unormowanie odprowadzania ścieków z budynku Pogotowia Opiekuńczego oraz odprowadzanie wód opadowych. W ramach projektu przewidziane są następujące prace: rozbiórka i odtworzenie nawierzchni, wykonanie przyłącza wodociągowego, wykonanie kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej.	76 632	2 miesiące	Pogotowie Opiekuńcze, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	15	Sala z zapleczem do zajęć terapeutycznych oraz innych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci niepełnosprawnych	Projekt przewiduje adaptację dawnej kotłowni na salę bez barier architektonicznych, z pochylnią umożliwiającą swobodny wjazd wózkiem dziecięcym. Sala przeznaczona byłaby do zajęć terapeutycznych grupowych i indywidualnych oraz innych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci niepełnosprawnych. Obecnie poradnia zlokalizowana jest na II piętrze bez windy, co powoduje że wiele osób nie może korzystać z jej usług.	70 580	4 miesiące	Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie
Dom Dziecka im. J.Korczaka w Darłowie	16	Termomodernizacja budynku Domu Dziecka im. Janusza Korczaka w Darłowie	Zadanie przewiduje przeprowadzenie następujących prac: sporządzenie inwentaryzacji budowlanej, sanitarnej i elektrycznej, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewn. na stolarkę PCV, remont dachu, remont wewnątrz instalacji CO, zimnej wody, ciepłej wody użytkowej i cyrkulacji, kanalizacyjnej, wymianę dwóch kotłowni koksowo-węglowych na kotłownię gazową pracującą w skojarzeniu z kolektorami słonecznymi, wykonanie instalacji odgromowej, docieplenie budynku, elewację.	1 430 964	18 miesięcy	Dom Dziecka w Darłowie, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, PFOŚ, WFOŚ, EKOFUNDUSZ
	15	Modernizacja kuchni i zaplecza kuchennego	Zadanie obejmuje modernizację kuchni i zaplecza wraz z wyposażeniem oraz częściową przebudowę stołówki.	250 000	4 miesiące	Dom Dziecka w Darłowie, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Szpital Powiatowy w Sławnie	Z	Remont kapitalny sal operacyjnych Oddziału Chirurgii i Ortopedii Szpitala Powiatowego w Sławnie	Obowiązek realizacji projektu wynika z programu dostosowania szpitala do przepisów sanitarno-epidemiologicznych i technicznych zatwierdzonych Uchwałą Zarządu Powiatu Nr CXXVI/224/05 oraz decyzji Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 23.12.2005r.	2 000 000	12 miesięcy	Szpital Powiatowy, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie
	18	Budowa windy towarowej przy Oddziałach Chorób Wewnętrznych i Położniczo-Ginekologicznym Szpitala Powiatowego w Sławnie	Obowiązek realizacji projektu wynika z programu dostosowania szpitala do przepisów sanitarno-epidemiologicznych i technicznych zatwierdzonych Uchwałą Zarządu Powiatu Nr CXXVI/224/05 oraz decyzji Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 23.12.2005r.	250 000	3 miesiące	Szpital Powiatowy, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Narodowy Fundusz Zdrowia

3.3. Pozostała infrastruktura

Nazwa jednostki	Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki	Nazwa planowanego działania	Krótki opis	Szacowane nakłady całkowite (w zł)	Czas realizacji	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu
Starostwo Powiatowe w Sławnie	12	Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Agrotechnicznych i budynku Starostwa Powiatowego	Propozycja inwestycyjna obejmuje wymianę pozostałych okien drewnianych na okna z PCV, zmianę źródła ogrzewania z MPEC Sławno na własne ogrzewanie gazowe, zamontowanie kolektorów słonecznych, docieplenie budynków starostwa oraz szkoły agrotechnicznej.	4 880 000	36 miesięcy	Zespół Szkół Agrotechnicznych, Starostwo Powiatowe w Sławnie, PFOŚ, WFOŚ, EKOFUNDUSZ
	Z	Poprawa dostępności urzędu poprzez budowę parkingu przy Starostwie Powiatowym w Sławnie	Zadanie ma polegać na zagospodarowaniu terenów przyległych do Starostwa, a najistotniejszą częścią inwestycji będzie budowa parkingu, dzięki czemu starostwo stanie się urzędem bardziej przyjaznym dla załatwiających sprawy interesantów.	300 000	3 miesięcy	środki własne - Starostwo Powiatowe w Sławnie
Muzeum Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie	12	Remont elewacji zewnętrznej, wymiana dachów, remont klatki schodowej, wymiana okien	Zadanie ma polegać na wymianie tynków elewacji, wymianie blachy na dachówki, remoncie klatki schodowej oraz wymianie okien. Zakres prac został zaakceptowany przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.	1 176 923	3-4 miesiące	Muzeum Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie, Powiat Sławieński - Starostwo Powiatowe w Sławnie, Ministerstwo Kultury, i Dziedzictwa Narodowego

IV. POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI PRZEZ POWIAT SŁAWIEŃSKI

Zadania przyjęte do realizacji w Planie Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu w lata 2007 - 2013, wynikają ze strategii Rozwoju Powiatu Sławieńskiego do roku 2015 oraz Wieloletniego Programu Inwestycyjnego. Dodatkowymi wyznacznikami kierunków planowanych zadań były następujące dokumenty:

- ❖ Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego
- ❖ Regionalna Strategia Innowacyjności w Woj. Zachodniopomorskim
- ❖ Strategia Rozwoju Dróg Powiatowych w latach 2003-2017 na terenie Powiatu Sławieńskiego.

Główną barierą rozwoju regionu Powiatu Sławieńskiego jest brak dróg o właściwym standardzie. Ogranicza to bardzo znacząco możliwości wykorzystania potencjału turystyczno - gospodarczego powiatu. Zły stan dróg hamuje rozwój gospodarczy, w tym rozwój turystyki która dla powiatu jest szczególnie istotna. W konsekwencji obniża się konkurencyjność regionu, co jest zasadniczą barierą w jego rozwoju i innowacyjności gospodarki. Dodatkowo inwestowanie w infrastrukturę drogową powoduje zmniejszenie liczby wypadków, ma korzystny wpływ na środowisko naturalne poprzez spadek poziomu zanieczyszczeń oraz poprawia ogólny wizerunek regionu.

Na ochronę środowiska naturalnego wpływ będą miały także pozostałe planowane inwestycje, zwłaszcza remonty obiektów szkolnych, w których planowane są przebudowy systemów grzewczych na takie, które będą wykorzystywały odnawialne źródła energii.

Wszystkie przyjęte w Planie Rozwoju Lokalnego działania kierują się zasadą zrównoważonego rozwoju. Zadania podlegają konsultacjom z samorządami gminnymi oraz z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, co pozwoli na pełną akceptację przyjętych rozwiązań.

W ostatnich latach udało się samorządowi powiatowemu zrealizować inwestycje, które przyczyniły się do spójności społeczno - gospodarczej regionu.

Przebudowano między innymi kilka odcinków dróg, poprawiając tym samym ich funkcjonalność oraz bezpieczeństwo korzystających z nich osób – mieszkańców powiatu i turystów:

- ❖ przebudowa drogi Rusinowo – Jarosławiec wraz z budową chodnika i ścieżki rowerowej na odcinku od Rusinowa do Pasa Startowego (inwestycja współfinansowana z Programu SAPARD),
- ❖ przebudowa drogi w miejscowości Korlino (inwestycja współfinansowana z Programu SAPARD); w ramach współpracy z Gminą Postomino wybudowano również chodniki,
- ❖ przebudowa ulicy Okrężnej w Darłowie (współfinansowanie w ramach ZPORR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa),
- ❖ przebudowa drogi powiatowej nr 0545Z Pomiłowo – Żukowo na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową 205 do miejscowości Gwiazdowo (współfinansowanie w ramach ZPORR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa).

Realizacja inwestycji drogowych ujętych w Planie Rozwoju Lokalnego będzie miała niewątpliwy wpływ na politykę zatrudnienia, ochronę środowiska, wyrównywanie szans czy rozwój społeczno- gospodarczy.

W ostatnich latach przy udziale Śródków finansowych pozyskanych z różnych źródeł zewnętrznych dokonano również kilku inwestycji w infrastrukturę społeczną:

- ❖ modernizacja kuchni oraz remont korytarzy i sanitariatów internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej (przy udziale środków budżetowych w ramach Kontraktu Wojewódzkiego),
- ❖ modernizacja werandy oraz wymiana stolarki okiennej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Podgórkach (inwestycje współfinansowana z Banku Światowego w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich),
- ❖ ze środków PFRON uzyskano dofinansowanie na poprawę warunków w SOSW oraz w SOSWdDiMN w Sławnie (Program Edukacja),
- ❖ przy udziale środków finansowych z Kontraktu Wojewódzkiego zakup aparatu RTG dla Szpitala Powiatowego w Sławnie.

V. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO DLA JEDNOSTEK PODLEGŁYCH POWIATOWI SŁAWIEŃSKIEMU

5.1. Wskaźniki realizacji inwestycji drogowych

Lp.	Nazwa zadania	Planowane wskaźniki produktu (w km)	Planowane wskaźniki rezultatu
1.	Przebudowa ulicy Lotników Morskich w Darłowie	1,98	<ul style="list-style-type: none"> • skrócenie czasu przejazdu • wzrost dostępności do lepszych jakościowo dróg • przedłużanie żywotności aut • oszczędności kosztów przejazdu • zmniejszenie emisji spalin • poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego • zmniejszenie nakładów na utrzymanie dróg • przyciąganie inwestorów
2.	Przebudowa dróg powiatowych nr 0545 Z oraz 0546 Z na odcinku Gwiazdowo - Żukowo - Łętowo	5,37	
3.	Przebudowa dróg powiatowych nr 0545 Z oraz 0546 Z na odcinku Brzeście - Janiewice - Żukowo	5,66	
4.	Przebudowa drogi powiatowej nr 0511 Z Rusko-Malechowo	5,4	
5.	Przebudowa drogi powiatowej nr 0400 Z Niemica - Laski	7,5	
6.	Przebudowa drogi powiatowej nr 0533 Z Korlino - Łęzek	1,65	

5.2. Wskaźniki realizacji inwestycji w infrastrukturę oświatową i opiekuńczo-wychowawczą

Produkty:

- ilość wyremontowanych placówek szkolnych i opiekuńczo - wychowawczych podległych Powiatowi Sławieńskiemu

Lp.	Nazwa jednostki	Planowane wskaźniki rezultatu
1.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej	<ul style="list-style-type: none"> • podwyższenie jakości i powszechności kształcenia • zapewnienie uczniom odpowiednich warunków nauczania • rozbudzanie w młodzieży motywacji do ustawicznej nauki • zwiększenie funkcjonalności placówek • obniżenie kosztów eksploatacji • ułatwienie dostępu do edukacji • poprawa estetyki obiektów • usunięcie zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa uczniów, wychowanków i pracowników placówek
2.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Podgórkach	
3.	Zespół Szkół Zawodowych w Sławnie	
4.	Zespół Szkół Agrotechnicznych w Sławnie	
5.	Zespół Szkół im. J.H. Dąbrowskiego w Sławnie	
6.	Zespół Szkół Morskich w Darłowie	
7.	Pogotowie Opiekuńcze w Sławnie	
8.	Dom Dziecka w Darłowie	
9.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Sławnie	

5.3. Wskaźniki realizacji inwestycji w zakresie służby zdrowia

Jedyną placówką służby zdrowia podległą Powiatowi Sławieńskiemu jest Szpital Powiatowy w Sławnie. Do Planu Rozwoju Lokalnego zostały zgłoszone dwa zadania w ramach, których miałyby zostać przeprowadzone remonty na Oddziałach Chirurgii i Ortopedii oraz Chorób Wewnętrznych i Ginekologiczno - Położniczym. Efektem tych inwestycji byłyby przede wszystkim poprawa warunków funkcjonowania placówki.

Planowane produkty:

- ilość wyremontowanych oddziałów szpitalnych

Planowane rezultaty:

- ❖ obniżenie kosztów leczenia
- ❖ poprawa warunków leczenia
- ❖ poprawa diagnostyki stanu zdrowia pacjenta
- ❖ poprawa warunków pracy dla pracowników szpitala
- ❖ zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług medycznych dla mieszkańców powiatu

5.4. Wskaźniki realizacji pozostałych zadań

Produkty:

- Ilość wyremontowanych obiektów
- Ilość wybudowanych obiektów

Planowane rezultaty:

- poprawa warunków pracy
- poprawa dostępności dla patentów
- uniknięcie zagrożeń bezpieczeństwa dla pracowników, patentów i turystów
- obniżenie kosztów eksploatacji
- poprawa warunków świadczonych usług
- skrócenie czasu obsługi patentów

VI. MOŻLIWE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO W LATACH 2007-2013

NAZWA JEDNOSTKI	NAZWA PLANOWANEGO DZIAŁANIA	OGÓLNY KOSZT (w zł)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	SZACUNKOWE NAKŁADY DO PONIESIENIA
Zarząd Dróg Powiatowych w Sławnie	Przebudowa ulicy Lotników Morskich w Darłowie	2 420 000	-EFRR	1 815 000
			-budżet państwa	242 000
			-budżet powiatu	363 000
	Przebudowa dróg powiatowych nr 0545Z oraz 0546Z na odcinku Gwiazdowo - Żukowo - Łętowo	6 010 878	-EFRR	4 508 158
			-budżet państwa	601 088
			-budżet powiatu	901 632
	Przebudowa dróg powiatowych nr 0545Z oraz 0546Z na odcinku Brzeście - Janiewice - Żukowo	6 443 941	-EFRR	4 832 956
			-budżet państwa	644 394
			-budżet powiatu	966 591
	Przebudowa drogi powiatowej nr 0511Z Rusko-Malechowo	4 997 090	-EFRR	3 747 818
			-budżet państwa	499 708
			-budżet powiatu	749 564
	Przebudowa drogi powiatowej nr 0400 Z Niemica - Laski	7 500 000	-EFRR	5 625 000
			-budżet państwa	750 000
-budżet powiatu			1 125 000	
Przebudowa drogi powiatowej nr 0533 Z Korlino - Łęzek	1 800 000	-EFRR	1 350 000	
		-budżet państwa	180 000	
		-budżet powiatu	270 000	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej	Modernizacja sali gimnastycznej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Sławnie	480 000	-EFRR	360 000
			-budżet państwa	48 000
			-budżet powiatu	72 000
	Budowa łącznika między budynkiem szkoły a budynkiem internatu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Sławnie	300 000	-EFRR	225 000
			-budżet państwa	30 000
			-budżet powiatu	45 000

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

NAZWA JEDNOSTKI	NAZWA PLANOWANEGO DZIAŁANIA	OGÓLNY KOSZT (w zł)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	SZACUNKOWE NAKŁADY DO PONIESIENIA
Zespół Szkół Zawodowych	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Zawodowych w Sławnie	176 000	-BOŚ	88 000
			-budżet powiatu	88 000
	Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Zawodowych w Sławnie	5 840 935	-EFRR	4 380 701
			-budżet państwa	584 094
			-budżet powiatu	876 140
Zespół Szkół w Sławnie im. J.H. Dąbrowskiego	Podwyższenie jakości nauczania poprzez modernizację obiektów szkolnych Zespołu Szkół im. J.H. Dąbrowskiego w Sławnie	brak danych	-EFRR	-
			-budżet państwa	-
			-budżet powiatu	-
	Modernizacja infrastruktury sportowej w Zespole Szkół im. J.H. Dąbrowskiego w Sławnie	553 107	-EFRR	414 830
			-budżet państwa	55 311
			-budżet powiatu	82 966
Zespół Szkół Agrotechnicznych	Budowa kompleksowej infrastruktury sportowej dla poprawienia kondycji fizycznej uczniów Zespołu Szkół Agrotechnicznych w Sławnie	692 000	-EFRR	519 000
			-budżet państwa	69 200
			-budżet powiatu	103 800
	Przebudowa budynku 2d Zespołu Szkół Agrotechnicznych w celu dostosowania go do wdrożenia systemu HACCP wykorzystywanego w praktykach szkolnych	250 000	-EFRR	187 500
			-budżet państwa	25 000
			-budżet powiatu	37 500
Adaptacja pomieszczeń w budynku 2c Zespołu Szkół Agrotechnicznych na sale dydaktyczne	375 910	-EFRR	281 933	
		-budżet państwa	37 591	
		-budżet powiatu	56 386	
Zespół Szkół Morskich w Darłowie	Modernizacja budynku C w internacie Zespołu Szkół Morskich w Darłowie	454 623	-EFRR	340 968
			-budżet państwa	45 462
			-budżet powiatu	68 193
	Modernizacja budynku A w internacie Zespołu Szkół Morskich w Darłowie	150 000	-EFRR	112 500
			-budżet państwa	15 000
			-budżet powiatu	22 500

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

NAZWA JEDNOSTKI	NAZWA PLANOWANEGO DZIAŁANIA	OGÓLNY KOSZT (w zł)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	SZACUNKOWE NAKŁADY DO PONIESIENIA
Zespół Szkół Morskich w Darłowie	Remont sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Morskich w Darłowie	150 000	-EFRR	112 500
			-budżet państwa	15 000
			-budżet powiatu	22 500
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Podgórkach	Budowa hali namiotowej - sportowej na terenie SOSW w Podgórkach	600 000	-EFRR	450 000
			-budżet państwa	60 000
			-budżet powiatu	90 000
	Adaptacja poddasza w SOSW w Podgórkach na pomieszczenia internatu i gabinety terapeutyczne	550 000	-EFRR	412 500
			-budżet państwa	55 000
			-budżet powiatu	82 500
	Remont i modernizacja kuchni wraz z zapleczem kuchennym w budynku SOSW w Podgórkach	300 000	-EFRR	225 000
			-budżet państwa	30 000
			-budżet powiatu	45 000
	Termomodernizacja budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Podgórkach	1 500 000	-BOŚ	750 000
-budżet powiatu			750 000	
Pogotowie Opiekuńcze	Remont kuchni placówki z dostosowaniem do standardów unijnych	100 000	-EFRR	75 000
			-budżet państwa	10 000
			-budżet powiatu	15 000
	Przyłącze wodno-kanalizacyjne z odprowadzeniem wód deszczowych do kanalizacji miejskiej, wraz z likwidacją szamba na terenie placówki	76 632	-BOŚ	38 316
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Sala z zapleczem do zajęć terapeutycznych oraz innych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci niepełnosprawnych	70 580	-EFRR	52 935
			-budżet państwa	7 058
			-budżet powiatu	10 587

Plan Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu na lata 2007-2013

NAZWA JEDNOSTKI	NAZWA PLANOWANEGO DZIAŁANIA	OGÓLNY KOSZT (w zł)	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	SZACUNKOWE NAKŁADY DO PONIESIENIA
Dom Dziecka im. J.Korczaka w Darłowie	Termomodernizacja budynku Domu Dziecka im. Janusza Korczaka w Darłowie	1 430 964	-BOŚ	715 482
			-budżet powiatu	715 482
	Modernizacja kuchni i zaplecza kuchennego	250 000	-EFRR	187 500
			-budżet państwa	25 000
Szpital Powiatowy w Sławnie	Remont kapitalny sal operacyjnych Oddziału Chirurgii i Ortopedii Szpitala Powiatowego w Sławnie	2 000 000	-budżet powiatu	37 500
			-EFRR	1 500 000
			-budżet państwa	200 000
	Budowa windy towarowej przy Oddziałach Chorób Wewnętrznych i Położniczo-Ginekologicznym Szpitala Powiatowego w Sławnie	250 000	-budżet powiatu	37 500
			-EFRR	187 500
			-budżet państwa	25 000
Starostwo Powiatowe w Sławnie	Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Agrotechnicznych i budynku Starostwa Powiatowego	4 880 000	-BOŚ	2 440 000
			-budżet powiatu	2 440 000
	Poprawa dostępności urzędu poprzez budowę parkingu przy Starostwie Powiatowym w Sławnie	200 000	-budżet powiatu	200 000
Muzeum Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie	Remont elewacji zewnętrznej, wymiana dachów, remont klatki schodowej, wymiana okien w Muzeum Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie	1 176 923	-MKiDN	588 461,50
			-budżet powiatu	588 461,50

VII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1. Monitorowanie jest procesem, który ma na celu analizowanie stanu zaawansowania projektu i jego zgodności z postawionymi założeniami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrobione. Jest nią także modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby efektywnie kojarzyć je z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze powiatu. Organami powiatu odpowiedzialnymi za monitorowanie i ocenę realizacji planu są Rada Powiatu i Zarząd Powiatu.
2. Przygotowaniem dokumentów niezbędnych do oceny realizacji Rozwoju Lokalnego dla jednostek podległych Powiatowi Sławieńskiemu będzie zajmować się Wydział Rozwoju i Promocji Powiatu
3. Jednostki podległe Powiatowi Sławieńskiemu raz do roku będą składać do Wydziału Rozwoju i Promocji Powiatu wnioski o dokonanie zmian w Planie Rozwoju Lokalnego.
4. W zależności od potrzeb wynikających ze zmian w Planie Rozwoju Lokalnego będą organizowane debaty społeczne, na których zostaną omówione proponowane zmiany.
5. Po przyjęciu zmian Wydział Rozwoju i Promocji Powiatu przygotowuje projekt uchwały Rady Powiatu w Sławnie celem aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego.
6. Wszystkie informacje na temat planowanych działań, ich realizacji oraz wyników wykonywania Planu Rozwoju Lokalnego będą zamieszczane na stronach internetowych Starostwa Powiatowego w Sławnie.